

**Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!**

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

Vol. 97 — No. 23

(USPS 024100)

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, JUNE 8, 1995

ISSN Number 0164-68X

50c

Firing a salute on Memorial Day after the United States flag was raised are these members of the St. Vitus Catholic War Veterans Post 1655, left to right, John Burchard, John Kirk, and Bob Mills. Bob was so quick, he got his shot off before the others could even take aim. He waits patiently for the others to catch up.

(Photo by Tony Grdina)

Slovenian Writer's Concentration Camp Experiences Detailed in Book

Boris Pahor is a well-known Slovene writer from Trieste. He is editor of the periodical *Zaliv* (The Bay). He is also a survivor of World War II Nazi concentration camps, among them Dachau and Belsen. He spent the last fourteen months of the war in these camps.

He survived, he believes, because he knew so many languages (Italian, French, German, various Slavic languages) and so was useful first as an interpreter and then as a medic. His memoir about his experiences appeared thirty years ago, on the twentieth anniversary of the end of the war.

Very recently, however, an English translation of his book has been published by a leading American publisher, Harcourt Brace & Company. In English the book has the title *Pilgrim Among the Shadows*. It is available in bookstores or can be ordered via your local bookstore from the publisher. In his Slovene language review of the book in today's Slovene section, Prof. Bogdan Novak does not give the price.

As the reviewer reports, the writer makes a return visit to a camp where he was detained. As he walks through the camp he envisions shadows rising, these representing people he had known in the camps and who had not survived.

A particularly powerful image is the experience camp inmates had when, after being in the cold and with too little clothing to keep them warm, they are taken into a shower with hot water. While they enjoy the brief respite from the pervasive evil, they can not fail to realize, much as they wish

to put it out of their minds, that the water is being heated by the burning of the bodies of

Thoughts on Vacation Photos

The pictures we take on vacation can sometimes disappoint. While we thumb through them, we expect the entire journey to rise like a genie from the envelope, but it doesn't.

Here's a good idea on how to make your photos come to life.

Have your vacation pictures developed then put them in a box and store them. There they will change and grow. One or two years later, they'll become a great reminder of the fun, excitement and challenges you originally had. You'll feel the heat again, you'll smell the beautiful flowers, you'll wish you were there to relive all the wonderful magic of a terrific vacation.

No A.D. June 22

There will be no Ameriška Domovina (American Home) newspaper printed on June 22 due to vacation. The June 29 edition will be the "Freedom" issue which will be printed earlier in the month but distributed on June 29. There will be no Slovenian section on June 29.

After that, the next American Home will be printed on FRIDAY, July 7. The following editions will be printed on Thursdays as usual as we get back to the normal printing routine following vacations.

inmates who have died — and they realize that in perhaps just a few days their bodies will be heating the water for other inmates.

The writer also records instances of how the inmates helped each other to survive. Those, like Pahor, who worked as medics, would save some inmates by reporting them as too sick to work, thus preserving their lives.

Rudolph M. Susel

How to Beat Vacation Stress

Here are some suggestions on how to make your next vacation more relaxing, from Jeff Davidson, author of *Breathing Space: Living & Working at a Comfortable Pace in a Sped-Up Society* (MasterMedia Ltd.).

- Don't overstress yourself before the trip. "Lots of people work overtime trying to finish everything at the office or wait until the night before to pack," said Davidson. "If you leave your preparations for the last minute, you'll waste the first part of your trip just getting over all that self-induced stress. Planning ahead will prevent all that."

- Return one day before you have to go back to work. "You're far better off taking one less day away from home and using that day for transition and decompression," says Davidson.

- If possible, don't go back to work on a Monday, a day that's already high-pressure. "If you have a choice, come back on a Wednesday," he says. "That way you have three days to get caught up — and then two days to regroup."

Jackie Nimmer honored by Milwaukee Slovenians

On Sunday, May 21, at 2 p.m., the Wisconsin Room of the University of Wisconsin Milwaukee Student Union was the site of the presentation of the 1995 UWM-Slovenian Arts Program award of Merit to Josephine "Jackie" Nimmer.

Jackie's long and distinguished service to the Slovenian community and her work for the preservation of Slovenian art and culture make her a truly worthy recipient of the award.

Jackie Nimmer

The ceremony included a special performance by a trio of three women from San Francisco who call themselves PMS.

With a repertoire spanning Mozart to the McGuire Sisters, Pat Bregant, Mary Lambert and Sandy Noltmier have established their reputation firmly in the Bay area's a cappella forefront. Classically trained singers, they met in the San Francisco Symphony Chorus. PMS displays their versatility in a wide variety of musical styles that includes

jazz, blues, country and western, vintage forties and fifties songs as well as contemporary original compositions.

PMS member Pat Bregant is a Milwaukee area native and the daughter of Mary "Mici" Bregant. For this performance, PMS was debuting a few Slovenian songs they have just added to their repertoire.

On May 15, 1910, Josephine "Jackie" Nimmer was born to Slovenian immigrants Josephine (from Novo Mesto) and John (from Dravje) Schlosar, in Milwaukee. When Jackie was quite young, the Schlosar family moved to West Allis where, eventually, her father built a store with living quarters upstairs.

In Schlosar's Ready to Wear store her mother sold handmade aprons and dresses and a line of ready-to-wear children's, women's and men's furnishings. Jackie attended Mercy High School. At 15 Jackie began working at the store doing everything that needed to be done — keeping books, scrubbing floors, doing window displays and waiting on customers.

Jackie's mother was an organizer and had an innate knowledge of psychology and Jackie started to follow in her footsteps at an early age. Jackie honed her skills working in the store 37 years until it closed in 1963.

Jackie was active in Slovenian events from an early age. She is a member of KSKJ No. 165 and CFU Sloga No. 1994. Along with her mother, Jackie was a charter member of the Slovenian Women's Union No. 17 and now an active member of No. 12.

PMS

'The Johnny Pecon Story'

Tony Petkovsek and Joey Tomick sent a cassette tape titled, "The Johnny Pecon Story" for review.

It is a one-hour collection of narration and musical selections on the life of famous Slovenian bandleader Johnny Pecon. Don Sosnoski and Tony Petkovsek tell the story with an introduction by Joey Tomick of important events in the life of Pecon. They present bits from when the Pecon Band won first place on the Arthur Godfrey "Talent Scouts" program, nationally broadcast over television.

They recall Pecon being the house band on the Al Wish Furniture TV program and the Perme Furniture show.

Johnny himself remembers how the "Just Because" polka came into existence brought forward from a soldier in the audience at a show in the Pacific during the Second World War where Pecon had served as a Seabee.

There is a wealth of information contained on the tape. For example, Johnny was

born on E. 61st and St. Clair in a house owned by the Lausche family. William (Doc) Lausche, the dentist, wrote a great deal of the music for the early Pecon band.

Eventually Johnny Pecon teamed up with Lou Trebar on second accordion, and many believe they played the smoothest dance music this side of heaven.

The Johnny Pecon Band holds a special place in my life because he played for our wedding over 30 years ago at the Slovenian National Home on Holmes Avenue.

During the War Johnny served in New Guinea, the same place as my father-in-law. Pecon's last playing date was for the St. Vitus Catholic War Vets in 1974.

There are 14 songs on the cassette. A number of them are Pecon standards. Somehow or other, one of my favorites, "Snowflake," was omitted. However, the tape is educational and thoroughly entertaining with plenty of that wonderful Pecon music. And it is an important piece of Cleveland music history.

The cassette can be purchased from the National Cleveland-Style Polka Hall of Fame at (216) 261-3263.

—James V. Debevec

Letters

Likes Josie Ambrosic tribute

Editor:

The account about Josephine Ambrosic was so grand. She is a very good friend of mine and a lovely and gracious lady. I love you. Wishing her many more years of good health and happiness.

Emilee Jenko
Cleveland, Ohio

"Naša pot" story brought tears

Editor:

Also, I wish to comment about a write-up in the supplement paper, "Naša Pot" ref: Francka Hocevar which brought a tear to my eye. What horrors they had to endure. God Bless you for arriving in the United States safely.

Emilee Jenko
Cleveland, Ohio

Pentagon was Right

Editor:

In regard to Dr. Arko's letter to the Editor of 11 May, I must say that the Pentagon headed by Secretary of Defense William Perry was right to only honor on 10 March the Slovenians represented by the Partisans who fought the Nazis, Fascists, Domobranci, and Ustachi, in WWII. Therefore, there was no reason for the United States of America to honor the Homeguard — the Domobranci who were allied with the Nazis — especially at this photo and artifact exhibit prepared by the Slovenian government and the Pentagon.

Since the truth is evident in this matter there is no need for me to say more.

Sincerely,
Ernie Ryavec

ED. NOTE: Not so fast — the truth here is not so evident; the problem is the Communists (or Partisans as you like to call them) executed 12,000 Slovenians AFTER THE WAR

100 WORDS MORE OR LESS BY JOHN MERCINA

- TAOISM - THINGS HAPPEN.
- CONFUCIANISM - CONFUCIUS SAYS, "THINGS HAPPEN!"
- BUDDHISM - IF THINGS HAPPEN, IT REALLY IS NOT A THING.
- ZEN - WHAT IS THE SOUND OF A THING HAPPENING?
- HINDUISM - THIS THING HAPPENED BEFORE.
- ISLAM - IF A THING HAPPENS, IT IS THE WILL OF ALLAH.
- PROTESTANTISM - LET THINGS HAPPEN TO SOMEONE ELSE.
- AGNOSTICISM - WHAT IS THIS THING?
- ATHEISM - I DON'T BELIEVE THIS THING.
- JUDAISM - WHY DOES THIS THING ALWAYS HAPPEN TO US?
- JEHOVAH'S WITNESS - LET ME IN YOUR HOUSE AND I'LL TELL YOU WHY THING HAPPENS.
- CATHOLICISM - IF THINGS HAPPEN, YOU DESERVE IT!

(THANKS TO JOHN P. FOR SUBMITTING ABOVE WORDS OF WISDOM)

WAS OVER.

There are 10 times that number of Slovenians here in the United States who were scheduled to also be murdered by the Communists, but refused to return home to Tito's murderers (Communists - Partisans). Please read "Naša Pot" (Our Journey) in last week's American Home.

Ernie, think a little about this.

—Jim

Pest Deterrent

Here's a great way to keep deer, rabbits, and other wild animals away from your garden. Simply cut shavings from any strongly scented soap and place around the garden perimeter. Repeat after a hard rain.

To respond is positive; to react is negative.

Al Kopore, Jr.

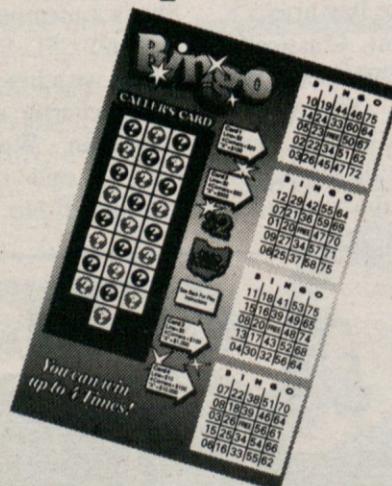
Piano Technician
(216) 481-1104

SLOVENES IN NEW ENGLAND

LET'S ORGANIZE FOR SOCIAL EVENTS AND BUSINESS NETWORKING!!!

CONTACT JIM FOR MORE INFORMATION AT (508) 541-4682

If you can spare 10 minutes, We can spare \$10,000!

Play **Bingo** from the Ohio Lottery

Imagine winning \$10,000 in just 10 short minutes! It's possible with the Ohio Lottery Bingo Game. On each \$2 ticket, you get four Bingo cards and four chances to win — up to \$10,000! So play Bingo at your favorite Lottery retailer. And with luck, you could come out with \$10,000 to spare!

JOIN IN THE WINNING

Lottery players are subject to Ohio laws and Commission regulations. For further information, call the Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

Lifestyle

IMPROVEMENT

▼ HOME IMPROVEMENT ▼ AUTO ▼ BOAT ▼ RV

With a Home Equity Loan.

• Low Fixed Rates • No Closing Costs • Interest May Be Tax Deductible [consult your tax advisor]

5-YEAR FIXED RATE
8.75% ANNUAL PERCENTAGE RATE

Bainbridge 543-2336
Chardon 286-3800
Chesterland 729-0400
Cleveland 486-4100

Cleveland Hts. 371-2000
Euclid 731-8865
Mentor 974-3030
Pepper Pike 831-8800

Shaker Hts. 752-4141
South Euclid 291-2800
Willoughby Hills 944-3400

Rate subject to change without notice.

Based on a \$5,000 loan with 60 monthly payments of \$103.19 with autodebit from Metropolitan checking or statement savings.

Travel Mon-Thur 6/8-8/17/95.

METROPOLITAN
SAVINGS BANK

METROPOLITAN SAVINGS BANK OF CLEVELAND

BEST BUY!

\$1359

Hyatt's Hawaii
3 for FREE!

• FREE Night • FREE Room Upgrade • FREE Daily Breakfast*

UNITED AIRLINES

EUCLID TRAVEL
(216) 261-1050; 1-800-659-2682
22078 Lake Shore Blvd., Euclid

MTV VACATIONS

7 nt. price above valid at Hyatt Regency Waikiki featuring Golf/Mtn view, includes all taxes, is per person based on double occupancy has limited availability, & subject to change without notice. *Promotions based on a 4-night minimum stay, free breakfast valid for ocean view & above.

Travel Mon-Thur 6/8-8/17/95.

Wines of Slovenia

by Robert W. Hutton

(From "American Wine Society Journal" — Summer Issue, 1994)

(Continued)

Slovenske Gorice District:

The Slovenske Gorice district lies immediately east of the Maribor district. Its vine-covered hills slope to the northeast and include Pesnicki Dvor and Hrastovac near Lenart. Above Pesnica, local white wines are produced in the central Slovenske Gorice.

There are three wineries and three major vineyards. The wineries in Ptuj also process wines from the Haloze Hills.

Ljutomer-Ormož District:

The Ljutomer-Ormož district lies to the southeast of the region, against the Drava River, which forms the Croatian border at this point, and is one of the gems of Slovenian viticulture. Its special qualities were noted during The Crusades, when a number of Crusaders decided that they need go no further and established a vineyard now known as *Jeruzalem*, as well as another named *Nun's Grave*. Another Crusader winery is at Svetinje. *Jeruzalem* is known for Sauvignon, and *Svetinje* is known for Pinot Blanc.

There are three wineries and 18 major vineyards in the district. White wines are made from Muscat, Italian Riesling, Johannisberg Riesling, Pinot Blanc, Pinot Gris, Chardonnay, Sauvignon, Traminer, and Muscat Ottonel. Ljutomer Riesling is a brand name developed for the British market by Telscher Brothers in London. It is popular in Great Britain. Made from Johannisberg Riesling, Pinot Blanc, and Traminer, it has a yellowish green color, pleasant aroma, full taste and 11% to 12% alcohol. It is also made as a late-harvest wine. Šipon is a dry white quality wine with golden green color, aromatic bouquet, fine extractive aromatic taste, notable acidity and 11% to 12% alcohol. It develops its best taste after two to three years of aging.

The name "Šipon" is said to come from the first Frankish invaders who described it as *Si Bon!* (It's Good!).

Grapes from Jeruzalem to Ljutomer are processed at the Ljutomer winery (45,000-hectoliter capacity) and are known as Ljutomerčan. Grapes from the southwest to southeast of Jeruzalem are processed at the Ormož winery and are known as Jeruzalemčan.

Haloze District:

The Haloze district lies to the south on the Croatian border, on the right bank of the Drava from Ormož to Ptuj. It has steep slopes and short ridges, with vineyards on the south, southeast and southwest slopes.

Grapes are processed at Zavič and Podlehnik and matured in the wineries of Ptuj. There are 11 major

vineyards. Grapes produced include Sauvignon, Johannisberg Riesling, Italian Riesling, Pinot Blanc, Traminer, Šipon and Sylvaner. One table wine is called *Završka Vina*. White *Haloze*, a blend of several varieties, has a refreshing flavor, 11% alcohol and a pleasant acidity of 6.0 to 7.5 gl.

Radgona-Kapela District:

The Radgona-Kapela district lies to the southwest of the Mura River, partially on the Austrian border. There are ten major vineyards and one winery.

Wines include Sauvignon, Johannisberg Riesling, Radgonska Ranina (used for Tigrovo Mleko-Tiger Milk — a sweet 14%-alcohol wine), Italian Riesling, Pinot Blanc, Šipon, and Rizvanac.

Half the wines are exported, and a fourth are used for sparkling wines, made under the general term Radgon Pjenusavo Vino, as developed by Clotar Bouvier the Elder in 1856, using Italian Riesling and Pinot Blanc. Among the various types are Cuveé Reserve (medium dry), Duc de Slovenie (dry), Radgona Cuveé, Crement Rosé (made from Pinot Noir and Gamay with Chardonnay, it's semi-dry with 10.5L-11.5% alcohol) and Excellent (made by méthode champenoise from Pinot Blanc, it's extra dry, with 11.5% alcohol).

The area between the Mura River and Scavnja vrh (hills) is noted for Traminer from Police and Janzev vrh. Wines include radgonska Ranina, Zlata Radgonska Penina — Golden Sparkling — (made by méthode champenoise from Pinot Blanc and Chardonnay, dry or extra dry, 11-12% alcohol); Srbna Radgonska Penina-Silver Sparkling — (Made by the bulk method, semidry, 11.5% alcohol); Radgonski Biser (Crackling, made by the bulk method from Italian Riesling, Šipon and Müller Thurgau, semidry), and Janzevce (from Italian Riesling). All these wines are made at the Gornja Radgona winery.

Grapes grown at Kapela above Radenci include traminer, Italian Riesling, Johannisberg Riesling, Sauvignon, Pinot blanc, and Kapeličan.

Prekmurje District:

The Prekmurje district, northeast of the Mura River, on the borders with Austria and Hungary, prior to 1918 had been part of Hungary. There are two wineries and five vineyards. Wines include Lenjavčan, a white wine made in Ljutomer, and quality wines made from Italian Riesling and Modra Frankinja (Blaufränkisch).

LITTORAL REGION

The Littoral region, in southwestern Slovenia on the Italian border and the Adriatic Sea, is located in European winegrowing region C2. It is noted for full-bodied white

and red wines, which are relatively low in alcohol but high in extract. They were originally mentioned by Pliny the Elder. The districts of Koper and Karst, which are close to the Adriatic Sea, have a Mediterranean climate. The districts of Vipava and Brda, deeper in the mountains, have an Alpine climate, further influenced by the cold east wind "Bora." The entire region had been Italian territory from 1918 to 1945, so it's logical that its wines resemble those in neighboring Friuli.

Formerly there was a definite division between northern wines, which were fresh and aromatic, and southern wines, which were full-bodied, and somewhat oxidized. Modern refrigeration and winemaking techniques have changed the situation.

Brda District

The Brda district is located in the far western portion of the region, between the Soca River and the Italian border. The Soca River Valley, known as Isonzo in Italian, was the site of a number of desperate World War I battles, so vividly described by Hemingway in *Farewell to Arms*. It overlooks the Friulian plain in Northeastern Italy. The area on the Italian side is known as Collio Goriziano.

There are one winery and five major vineyards. White wines include Brio (from Rebula and Friulian Tokay (not related to Hungarian)); Briški Tokay (from Friulian-Tokay, including the local varieties of Pinela and Zelen, light, aromatic with a dry full taste, 12% alcohol and aged two to four years); Pinot Blanc, and Chardonnay. Red wines include Briski Rosé, Briski Merlot (ruby red, pleasant aroma, rich bouquet, harmonious, aged in wood, 12% alcohol, acidity of 5g/l); and Briški Cabernet. Ribolla or Peneca Rebula is a white sparkling wine made from Rebula grapes by the bulk method in Dobrovo. It's semidry, with 11% alcohol.

Rebula, known as Ribolla in Italy, is the dominant grape with about 60% of the plantings.

(To Be Continued)

Button Box

On Sunday, June 4, the Yukon Button Box Club will host their Sixth Annual Button Box Festival at the SNPJ Picnic Grove in Evanston. The festivities begin at 1 p.m.

There will be eight hours of continuous music.

J & F Lawn Care

Topsoil • Delivery • De-Thatching-Aeration
Spring and Fall Clean-up • Evergreens • Trees
Shrubs • Mulch • Michigan Sod • Seeded Lawns
• Removal of Old Lawn • Rototill
Fertilizers • Flowers • Annuals • Perennials

Commercial Residential
10% Senior Citizen Discount

Call
for a Free Estimate

531-2319

26601 White Rd.
Willoughby Hills, O.

Frank Zigman

Golub Funeral Homes

4703 Superior Ave. - 17010 Lake Shore Blvd.
391-0357

"Service To Render A More Perfect Tribute"

WHY DID I
WAIT SO
LONG...
TO MOVE TO
HILLTOP VILLAGE?

"We enjoy the delicious, nutritious meals while dining with other residents. But the best part is we don't have the worry about cooking or cleaning up!"

The Rankin sisters

- Nutritious meals
- 24-hour Emergency pull cord
- Transportation
- Housekeeping
- Planned activities
- Free laundry facilities

25900 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44132

261-8383

Fill out form below and mail to HILLTOP VILLAGE

Please send me information and a brochure.

Name: _____

Address: _____

City: _____

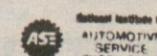
State: _____

Zip: _____

Phone No.: _____

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS FOREIGN & DOMESTIC STATE EMISSIONS INSPECTIONS

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

EUCLID SUNOCO SERVICE

EAST 200 SUNOCO
481-5822

470 E. 200 ST
MON-FRI 6 AM-11 PM
SAT 7 AM-11 PM
SUN 9 AM-6 PM

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

Tony Petkovsek, from left to right, with Frank Yankovic, famous Slovenian vocalist Alfi Nipic, and Walt Ostanek at Ljubljana Brnik airport.

Slovenia honors polkateers Yankovic and Ostanek

by Tony Petkovsek

The new independent republic of Slovenia on the borders of Italy, Austria, Hungary and Croatia seemed to be flourishing during the springtime visit we made, May 15-22, with about 50 people on a "special" tour arranged by Kollander World Travel.

From the time of our arrival till our departure, it was one big "party" as we travelled with "polka royalty," the American and Canadian "polka kings," Frankie Yankovic and Walter Ostanek. They were commemorating their 80th and 60th birthdays respectively.

Our welcome at the Ljubljana Brnik Airport, following our regularly scheduled flights of Delta and Adria (Slovenia airlines) via Frankfurt, Germany, was really grand with flowers for everyone, some refreshments, and singers and players including male vocalist Alfi Nipic, who did a bit of his famous rendition of the now standard tune, "Slovenia."

From there it was off to our beautiful accommodations at Lake Bled's Golf Hotel where we were welcomed by the hotel staff with appetizers and a scrumptious buffet style dinner. Our folks from at least eight different states and Canada had opportunity to get acquainted at this opening event as we were entertained at the hotel.

The first full day at Lake Bled saw our group take the gondola boat ride to the famous island in the middle of the lake with the 17th century church of St. Mary. It was a rainy-misty day but that didn't deter our folks from singing along to the accordion music on the three boats with hosts Yankovic, Ostanek, and California musician Bob Patoca.

We also went to the 10th century castle overlooking the lake with drawbridges, courtyards, tower roofs, and interesting historical exhibits. The first of many souvenir stands was completely inundated by our group.

The afternoon of this same first day saw us take a ride to Lake Bohinj, also in the Gorenjsko region, for a spectacular cable car ride up about a mile to the top of Mount Vogel where there was actually snow on the ground. It was

lunchtime and we went to the mountain top chalet for some very delicious "variety" juha (soup), home-made smoked sausage-klobase, and the very best crusty homemade bread. We forgot about our low-fat and cholesterol adversaries on this trip.

We continue to give you just our first full day of activities as a good example of what a "typical" day was like since later this day we went to the nearby village of Begunje, close to the Austrian border, for a truly special evening at the most famous musician Slavko Avsenik's Hall of Fame gallery and restaurant.

After a personal welcome from maestro Avsenik, producer of close to 1,000 original musical selections, we enjoyed a great dinner, a super birthday cake or double layered "torte" in the shape of a double heart saluting our musical hosts. Avsenik arranged for two bands to entertain us — Tone Iskra and Gasperi. Three of the world's polka kings had a fine reunion.

Following a free day to orient ourselves with the beautiful alpine surroundings or make contact with relatives in Slovenia; we then went on to spend a day in Ljubljana. We were toasted with an early morning reception in the offices of Slovenska Izseljenska Matica (immigrants society); then a city sightseeing tour including the Town Hall and welcome from newly-elected mayor, Dimitri Rupel. Here the mayor treated us to a noon-time reception with wine and snacks.

As the folks shopped and strolled the streets of the capital city in heavy rains, the musical hosts and myself attended a special private meeting with Slovenian president Milan Kučan at his office. Kučan discussed the background-roots of his guests and wished them well. He presented each of us with an autographed book on the alpine mountain wonders of Slovenia called "Gore" and even brought out some Slovenian sparkling wine to raise a toast.

Tracing the actual roots and traditions of our hosts took us to Yankovic's regions of Notranjsko (inner country) and Primorsko (by the sea). For Ostanek and myself it was

a great meeting of our mutual relatives in Dolenjsko (lower region) and as was the case with Yankovic we were treated to some real domace (homestyle) events at our cousins humble homesteads plus the local gostilnas (taverns).

Here such famous button accordion musicians Lojze Slak and Henček Burkart met us. By the way, we caught the exciting Primorski Fantje featuring button box in the quaint Adriatic seaport town of Piran.

There were so many wonderful highlights making this visit for me one of my most meaningful. Firsts for me included the interesting auto museum in Vrhnika including former Yugoslav leader Tito and several cars which were in the movie "Shindler's List."

Finally, with much better sunny weather, we spent a little spare time at Rogaška Health Spa with its many amenities. It is here that the famous crystal glass is made at a factory employing 2,000 and exporting internationally, including to the U.S.

Our final party in this Stajersko region was with pizza at a tavern featuring the Jože Ekart Ensemble, cousin to our former Congressman, Dennis Eckart.

Annual KSKJ Day June 25

The 44th Annual Ohio KSKJ Day will be held on Sunday, June 25 at Slovenska Pristava Slovenian Recreation Center in Harpersfield, Ohio. It is sponsored by the Ohio Federation of American Slovenian Catholic Union Lodges as a social event for all KSKJ members, their families, and friends.

Everyone is kindly invited to come and join the get-together to renew old acquaintances and enjoy good fellowship.

The Joey Tomsick Orchestra will furnish music for your listening and dancing pleasure from 3:30 p.m. to 7:30 p.m.

There will be food and liquid refreshments available. A Bake Sale will feature homemade delicacies by the members. Free refreshment tickets worth one dollar will be given to children, 0 to 14 years of age, until 5:00 p.m. Games and contests for children will begin at 4:30 p.m.

The picnic is from 12 noon to 8:00 p.m. and admission and parking are free.

—Joseph F. Rigler

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

"Our Family Has Been Here
to Serve You Since 1903"

Serving Slovenian Families for 90 Years.

Grdina-Faulhaber Funeral Home

17010 Lakeshore Blvd.
Cleveland, Ohio 44110

531-6300

For further information call Don Faulhaber — Funeral Director

Preplanned Funeral Arrangements Available

* Facilities Available Throughout Northeast Ohio *

Wilke Hardware

Owned by American-Slovenians

Paints, Glass, Housewares, Plumbing,
Electrical Supplies, Garden Supplies,
— Screens and Storms Repaired —

809 E. 222nd St. Euclid, Ohio 44123
RE 1-7070

Josephine (Zaman) Wilke Jack Zaman

We Wish You a Safe Summer Shore Center Beverage and Liquor

22808 Lake Shore Blvd.

Euclid, Ohio 44123 — Ph.: 731-6886

We have various alcoholic beverages —
Imported and Domestic WINES & Liquor.
A great selection of soda pops and many
non-alcoholic beverages.

Sutter Home White Zinfandel \$4.49

Cotton Club Assorted Two Liter

Bottles ..... 99¢ each

10 oz. Dan Dee Chips — Buy One Get One Free

7 oz. Dan Dee Pretzels — Buy One Get One Free

Open from 9:30 till 8:00 Monday - Sat.

Various Imported Domestic Wines

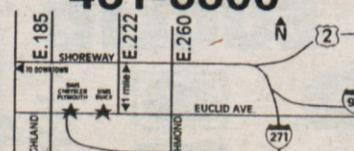
Also: Visit Our Other Outlet
635 E. 200 St. — Euclid, Ohio

BUICK

21601 EUCLID AVE

481-8800

SIMS
EUCLID

CHRYSLER • PLYMOUTH

20941 EUCLID AV

692-3900

TOLL FREE
1-800-688-SIMS
(7467)

Slovenian residents from around the country as well as a healthy mix of tourists last summer enjoy the large outdoor swimming pool at Šmarješke toplice in Slovenia. This year you'll likely see many visitors from the United States enjoying the spa.

News from Slovenia

LJUBLJANA, May 24 (Reuter) — A pending law in Slovenia that will place limits on wages was criticized by industry leaders who said it was an outmoded relic of Slovenia's communist past.

The Slovenian parliament passed legislation on Tuesday putting a minimum and maximum limit on wages. The legislation, which forbids employers to pay anyone more than 700,000 tolars (\$5,983) per month, still needs approval by the state council.

"It is absurd to limit the highest level of salaries," said Majda Kocmura, secretary general of the Association of Employers in Slovenia.

"The limit of 700,000 tolars is ridiculous. Our economy needs top managers. Companies will be forced to look for alternative ways to pay them," she said.

The legislation, which evoked memories of Slovenia's communist era when the government set minimum salaries, was first proposed by a member of parliament in the right-wing Socialist Democratic Party of Slovenia, but the proposal quickly gained support from the left-leaning United List.

—Marja Novak

LJUBLJANA, May 30 (Reuter) — Slovenia's foreign minister Zoran Thaler said the country was trying to reach an agreement with Italy to clear up differences to enable Slovenia to win associate membership in the European Union.

Italy has been delaying Slovenia's efforts to win associate membership of the EU on the grounds that Slovenia's constitution prohibits foreigners from owning real estate.

"Our goal in negotiations with Italy is to reach an agreement which will satisfy both sides to that Italy will no longer hamper Slovenia's international relations," Thaler said.

Earlier this year, Italy dropped its initial veto on Slovenia's bid to gain EU associate membership, but warned it would still block Slovenia's negotiations if the problem was not resolved quickly.

LJUBLJANA, June 6 (Reuter) — The Slovenian government will offer exporters subsidies for wage taxes and delay payment dates for some basic resources like electricity, Slovenian minister for economic activities Maks Tajnikar said.

Tajnikar said the assistance was aimed at export-oriented companies that have been hurt by the tolar's appreciation against the dollar and lira.

"Such help will be available to big exporters who produce in work intensive areas," Tajnikar told a news conference.

"The majority of help will be given to exporters who receive payments in dollars or in Italian lira, where currency differences have significantly diminished profits in the past months," he said.

At the moment the mark is quoted at 81.31 tolars, compared with 78.84 at the start of 1994. Slovenian annual inflation currently stands at 13.5 percent.

Government proposals on more help to exporters are expected to be discussed in parliament this month.

Thanks to Robin Verhose for submitting this article.

St. Mary Slovenian School Picnic unites with Corpus Christi procession

This year St. Mary's Slovenian School picnic will be held on Sunday, June 18 at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio. Mass will begin at 12 noon followed by the Corpus Christi procession. Dinner after 1:30 p.m. Dancing to the music of the Alpine Sextet at 5 p.m.

This year's events are combined. The traditional St. Mary's parish Corpus Christi (Sveto Rešno Telo) Mass and procession with narodne noše to bless the field altars will be held at Slovenska Pristava, not at St. Mary's Church as usual. (One of the reasons is that both events fall on the same day, and with so many people who attend one or both events missing due to their being on the commemoration tour to Slovenia, the attendance at each would be significantly smaller if held separately.)

Coming Events

Wednesday, June 14

Euclid Pensioners Picnic SNPJ Farm, Heath Road. Dinner at 1 p.m., dancing 3-6 p.m., music by Joe Samsa. Dinner & Dance \$9, gate only: \$3.00

Sunday, June 18

St. Mary's Slovenian School Picnic at Slovenska Pristava with 12 noon Mass followed by the Corpus Christi procession. Dinner after 1:30. Dancing to music of Alpine Sextet at 5 p.m.

Sunday, June 25

Ohio KSKJ Day Picnic at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio. Food, refreshments, music and dancing to the Joey Tomsick Orchestra. No admission or parking fees. Everyone is invited.

Wednesday, June 28

Waterloo Pensioners Club Picnic. Dinner at 1, dancing 3 to 6 at SNPJ Farm, Heath Rd. Music by Lenny Andexler Orch. \$8.50 for dinner. Admission only: \$3.00.

Sunday, July 16

St. Vitus Summer Picnic at Slovenska Pristava.

Wednesday, July 12

Holmes Ave. Pensioners (Recycled Teenagers) Picnic at KSKJ Farm on White Rd. Time is 12 noon until ? Music by Fred Ziwich. Food and refreshments available. Admission: Free.

Sunday, July 23

St. Anne Lodge No. 150 KSKJ Annual Celebration: Mass at St. Lawrence Church at 10 a.m., followed by dinner at Sterle's at 12 noon.

Sunday, Oct. 22

Slovenian American National Art Guild, Annual Artists & Crafts Show and Sale at Slovenian Society Home from 11 a.m. to 5 p.m.

Saturday, Nov. 11

Jadran 75th celebration. Cook: Sophie Mazi; music: Don Wojtila Orchestra.

Sunday, Nov. 12

Senator Frank J. Lausche centennial of birth observance at St. Vitus Church and hall.

Saturday, November 18

Fantje na Vasi Concert, St. Clair Slovenian National Home.

First Day on Job Is Shocker

It was Dennis Wadsworth's first day on the job, and he probably wanted to make a good impression. He certainly made a big one.

The truck driver ran out of gas during his first trip to London. He parked his rig near Downing Street and went for fuel. He came back to find that bomb-disposal experts had blown up his truck.

Joe (Jože) Zevnik
Licensed Funeral Director

HURRY — HURRY

Some Seats Are Still Available for June 20th Flight!

NEW LOWEST FARES IN TOWN!

CLEVELAND - LJUBLJANA
DIRECT FLIGHTS
GUARANTEED!

FROM \$499.00 ROUND TRIP

**FRANKFURT ON SALE!
\$399.00 ROUND TRIP
FROM CLEVELAND**

- Ljubljana Flights via Rich International Air. Tax \$48.95
  - Frankfurt Flights via American Trans Air. Tax \$36.95
- FOR DETAILS CALL

M I H E L I N 4118 St. Clair Avenue
Cleveland OH 44103
Phone: (216) 431-5710
Fax: (216) 431-5712

SUMMER'S BEST BUY!!

The Country Place. It feels like home.

We offer the highest quality nursing care and rehabilitation services in a homelike, scenic setting. And we're conveniently located just off I-90.

- Short- & Long-term Nursing Care & Rehabilitation
- Physical, Speech, and Occupational Therapy
- Adult Day Care
- Respite Care
- Alzheimer Care
- Social and Recreational Programs
- Medicare and Private Insurance Accepted

Wickliffe Country Place

"The Community of Caring"

1919 Bishop Rd. • Wickliffe, Ohio 44092
(216) 944-9400

JUST RIGHT PAINTING

Specializing in:
**Wood Houses / Paint & Stain
Aluminum Siding Refinish
Top Quality Materials
Licensed / Insured / Bonded**

Call 481-7488 for Your Free Estimate

\$275 • for
**GARAGE
PAINTING
SPECIAL**

\$150 * OFF
**ENTIRE
HOUSE
PAINTING**

**Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio**

**The Dan Cosic
FUNERAL HOME**

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

6 Astronaut Sega visits Wadsworth Middle School

On Friday, May 26, Dr. Ronald Sega, astronaut, paid a surprise visit to Wadsworth Central Middle School.

He gave a presentation of his flight into space in Discovery STS 60 on February 3 last year.

With the suggestion of Katie Sega of the seventh grade, under the guidance of their teacher, Mrs. Arnone, the class wrote individual letters to Astronaut Sega at the beginning of the school year.

He arranged to spend some of his valuable time to come and thank the students for their correspondence. He has spent most of the last year in Russia, training for his next flight into space in March.

His wife, Bonnie Dunbar, will be going into space on June 22; her fourth trip.

Ron spent an hour with the students in O.J. Work Auditorium showing fantastic pictures of different parts of the world as viewed from the space shuttle. He answered questions from the group and predicted a future colony of men on the moon and eventually a United States Space Station.

Katie, with her parents, was present at the lift off of space Shuttle STS 60 last year on which Dr. Ronald Sega was a Mission Specialist.

—Jean Sega
(Ron's proud Mom)

Brian Easterling Makes Debut

On Thursday, May 25, Jean and Tony Sega became great-grandparents for the third time.

Brian Philip Easterling was born at the Wadsworth (Ohio) Reitman Hospital weighing 8 lbs., 11 ozs. Parents are Lauri and Philip Easterling; grandparents are Bob and Maureen Sega.

Proud big brother is 4-year-old Bobby Scott.

Congratulations to all!

Ed Mahnic Seeks Council Seat in Euclid Ward 2

Ed Mahnic is running for the position of Euclid Councilman in Ward 2. He has served the city as Chairman of the Planning and Zoning Commission from 1979-1988.

He said, "I think the major issue in this campaign is that the people of Euclid elect effective leadership. Regardless of the outcome of this election, we're going to have a new mayor.

"The citizens have an opportunity to elect people who are concerned about the city, who have professional management experience and I think the major issue is providing new leadership, not only in the administration, but in City Council.

*****

DID YOU KNOW

Slovenia...

Joseph Zelle

*****

This year Adria Airways has recorded an increase of 15% number of passengers, for a total of 100,130 travelers.

In Tolmin, a bust of poetess Ljubka Shorli was dedicated. Also a plaque was placed on the house where she had been born. Academician Prof. Dr. France Bernik, president of the Slovenian World Congress gave the main address. At the same time, his Excellency, Rev. Dr. Metod Pirih, Bishop of Koper, blessed the plaque. She was a poetess of love, peace, and reconciliation, wrote Vlado Volarish for Slovenia.

Now it's official. Pope Paul John II will visit Slovenia on May 18 and 19, 1996.

After several years of road repair, the main road between

Ljubljana and Postojna is once again open to traffic. Postojna is famous for its natural caverns, which attract tourists from all over the world.

At St. Kanzian, Austria, in the international biking competitions, Slovenia was decisively first in the men's competition. Tadej Valjavec was third and Martin Derganc fifth in the individual events.

The Geodetic Service has just completed a project which now provides various maps and geographical data of Slovenia on CD-ROM. Extensive use of computer technology was employed to complete the project.

A memorial tablet was dedicated in Brezovica on April 17. It listed the names of 22 victims of the Communist revolution. According to Ivo Zhajdela at least 12 other names of victims are missing from the list.

Memorial services were held in Celje for fallen Slovenian

servicemen who were forcefully drafted by the German occupation forces between 1941 and 1945. Many of the Slovenian boys died on foreign soil from Dunkerque to Narvik, from Stalingrad to the African sands. They never came home and lie forgotten far away from their native Slovenia. Now at least a monument will testify to some of my Slovenian blood brothers, whom I never knew and never saw. A memorial Mass was also celebrated in St. Daniel Church, at the Abbey of Celje. R.I.P.

Slovenec has a special edition for the blind of Slovenia. It appears to be the only such Slovenian newspaper edition for more than a year already.

Lenart, a town in the heart of the Slovenian mountains, is celebrating its 800th anniversary. It was June 17, 1195 that Lenart was first mentioned in historical records. Congratulations to the citizens of Lenart!

GREAT LAKES BANK
Since 1957

Our Golden Passbook Savings Account
is your passport to Great Points of Interest

4.10% APY 4.163%

A min. deposit of \$2500 is required to open a Golden Passbook Savings account. If balance goes below \$2500, interest rate falls to 3%. No early withdrawal penalty or term involved.

7001 Center St. 974-0000
1522 Mentor Ave. 354-2175
38600 Lakeshore Blvd. 269-2100

Bank Hours:
Mon.-Thurs. 7:30am-5pm Window, 9am-4pm Lobby
Friday 7:30am-6pm Window, 9am-6pm Lobby
Saturday 7:30am-12pm Window, 9am-12pm Lobby

Member FDIC

ED PIKE 30th Anniversary Sale

1995 MERCURY MYSTIQUE

\$13,665

White Supercar. Others Available at similar savings. Ends 6-3-95.
STK #3277

1995 MERCURY VILLAGER

\$299 PER MO.

124 months • \$595 down
*24 mo. closed end lease. Refundable Security Deposit. 1st mo. payment, \$595 cash down or trade equivalent due on delivery. Customer responsible for excess wear and tear and mileage in excess of 24,000 miles at 15¢ per mile. With approved credit. Option to purchase at end of lease. Sale ends 6-3-95. Total payments = 24 x payment.

1995 VOLKSWAGEN JETTA
• 10 Year/100,000 Mile Warranty • Air Conditioning • AM/FM Stereo Cassette • Stock #1877

\$199 48 MONTHS ZERO DOWN

*48 month closed end lease. Refundable security deposit, 1st month payment, \$450 acquisition fee due on delivery. Customer responsible for excess wear and tear & mileage in excess of 48,000 miles at 10¢ per mile. With approved credit. Option to purchase at end of lease. Sale ends 6-3-95. Total of payments = 48 x payment.

1995 SUZUKI SIDEKICK

\$12,999

Several to choose from with similar savings. Sale ends 6-6-95. Plus tax and title.
STK #0141

BUY FOR ONLY 1995 ACCENT
Interval Wipers, AM/FM st., pwr. steering, floor mats.
\$9900 12 MONTHS SLIGHTLY REDUCE IN SIZE

*With approved credit, \$99 per month for 12 months than \$219.99 per month for 48 months. 9.9% APR. Total of payments = \$11,744.64 plus tax. Ends 6-6-95. After \$500 rebate.

'94 JAGUAR XJS, V12 12 cyl. convertible, auto, leather original. MSRP. \$80,530. NOW \$59,980	'94 LINCOLN MARK VIII Leather, alum. wheel, keyless entry, AM/FM premium cass., memory seats. \$26,950	'94 TAURUS SHO Air, auto., leather, sunroof, alum. wheels, keyless entry & more. \$17,780	'94 JEEP CHEROKEE 4x4, auto., air, AM/FM st., rear defroster, pwr. steer. & brakes. \$20,385	'94 MUSTANG CONVERT V6, Air, auto, pwr. windows, interval wipers, alum. wheels, AM/FM cass. \$10,995
'94 DODGE DAKOTA Extended cab, SLT, air, auto, V8, pwr. windows, cap, rear step bumper. 17,736 Miles	'94 FORD ASPIRE 4 dr., auto, air, interval wipers, AM/FM st., rear defroster, low mileage. \$8,980	'93 MERCURY TOPAZ 4 Dr., air, auto, rear defrost, pwr. windows, interval wipers & more. \$7,980	'93 FORD PROBE Air, auto., pwr. windows, AM/FM st., interval wipers. \$12,585	'93 MERCURY TRACER These slightly used Tracers are an exceptional value, equipped with auto. trans., air, AM/FM stereo, interval wipers, alum. wheels, rear spoiler, rear wind def. Sale ends 6-3-95.
'93 OLDS CIERA 4 dr., air, auto, pwr. steering & brakes, interval wipers, stereo. \$9,880	'93 MERCURY VILLAGER 7 passenger, air, auto., AM/FM st., rear window defroster, pwr. windows & locks. \$15,750	'93-'94 HYUNDAI ELANTRA Choice of 2. Both with auto., air, & low mileage. FROM. \$6,980	'93 BUICK SKYLARK 4 dr., Custom, auto., air, interval wipers, AM/FM cass., rear defroster. 37,906 Miles	'93 HYUNDAI EXCEL 3 Dr. Hatch, rear wind. defroster, reclining front seats, only 12,922 miles. \$5,995
'92 FORD CROWN VICTORIA Air, auto., rear window defroster, AM/FM stereo, & much more! \$9,985	'92 FORD EXPLORER 4 Dr., Eddie Bauer, 4x4, leather, air., auto., CD player. 36,648 Miles	'93 CHEVY S-10 Overdrive trans., 2-tone paint, rear step bumper, low miles. \$9,280	'92 FORD VAN E250, air, auto., int. wipers, windows, 2-tone paint. 4,734 Miles	'91 FORD ESCORT 4 dr., auto., air, rear window defroster, interval wipers, pwr. steering & brakes. \$6,980
'91 DODGE RAM CHARGER Auto, air, 4x4, 2 tone paint, with plow. Low Miles!	'91 MERCURY CAPRI Pwr. windows, AM/FM stereo, interval wipers, pwr. brakes, fold down rear seat & more. 42,418 Miles	'91 HYUNDAI EXCEL 2 Dr., AM/FM cass., pwr. brakes, fold down rear seat & more. \$2,995	'91 PLYMOUTH LASER Automatic transmission, air conditioning, AM/FM st., rear defroster and only 40,484 Miles	'91 VOLKSWGN GOLF 2 dr., GL, auto, air, AM/FM cass., rear window defroster. \$3,995
'90 MERCURY TOPAZ 4 dr., air, auto., pwr. steering & brakes, stereo & more! \$5,770	'90 GRAND MARQUIS 4 Dr., LS, pwr. windows, seat & locks, cruise, tilt. \$5,995	'89 LINCOLN TOWN CAR 4 dr., auto., air, pwr. seat & windows, tilt, cruise, vinyl roof & more! \$10,980	'89 DODGE ARIES 4 Dr., auto, air. A Sharp Low Mileage Car! \$3,995	MUST SEE!
'89 BUICK REGAL 2 dr., auto., air, stereo, rear defrost, interval wipers, styled steel wheels. \$5,995	'89 CROWN VICTORIA 4 dr., air, cruise, AM/FM st., rear defroster with only 54,006 mi. \$7,980	FREE DINNER FOR TWO AT PERFECT MATCH WITH ANY USED CAR PURCHASE!	'89 HYUNDAI EXCEL 2 Dr., AM/FM cass., pwr. brakes, fold down rear seat & more. \$2,995	'89 MAZDA MX6 2 dr., LX, AM/FM cass., air equalizer, sunroof, & more! \$3,995
'89 NISSAN PICK UP Chrome Wheels, rear step bumper, cap & more! \$3,980	'84 TOPAZ 4 dr., auto., air, pwr. steering, pwr. brakes, rear defroster, 35,964 mi. \$3,995	'83 OLDS DELTA 88 Auto, air, AM/FM stereo, wire wheel covers. \$2,995	'83 PONTIAC 6000 A sharp car in must see condition w/low miles. \$3,995	

OPEN
MON. & THURS
TILL 9 PM
TUES., WED., FRI., SAT
TIL 6 PM

ED PIKE

9647 Mentor Avenue
MENTOR
357-7533 • 942-3191

Fans Mourn Passing of Guitarist Frank Vadnal

by JOEY TOMSICK

Our Polka Music Community suffered a great loss over Memorial weekend in the passing of banjo and guitarist great, Frank Vadnal.

Frank Vadnal died of a

LOUISE KASTELIC

Louise "Alojzija" Kastelic (nee Vidigoj), 96, passed away in Meridia Euclid Hospital on Tuesday, May 30th.

Louise was a resident of Mount St. Joseph Nursing Home for many years. She was a resident of Euclid for 43 years.

She was a member of SWU No. 10, AMLA St. Anne No. 4 and a former member of Euclid Pensions.

Louise was the widow of Joseph who died in 1980; the mother of Joseph and Rudolph; grandmother of four and great-grandmother of seven. She was the sister of Frank Vidigoj (dec.); and a sister in Slovenia.

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Friday, June 2 2-4 and 7-9 where services were held Saturday at 8:45 a.m. and at St. Mary Church (Holmes Ave.) at 9:30 a.m. Burial in All Souls Cemetery.

MARY T. BURCH

Mary T. Burch (nee Haytas), 87, died at the Cleveland Clinic June 3.

She was the mother of Eleanor Nawor of Euclid and Darlene Tunney of California; grandmother of seven, and great-grandmother of 11; sister of Anna Pavlinsky and Helen Haytas - both deceased. Husbands Joseph M. Hudak and Peter Burch are also deceased.

Her first husband, Joseph M. Hudak, had a barber shop in the St. Clair area for 35 years. Her father Michael Haytas was a founding member of St. Andrew's Church.

Family will receive friends Friday 2-4 and 7-9 at The Dan Cosic Funeral Home. Funeral Mass will be held at 9:30 a.m. Saturday, June 10, at St. Andrew's Church (Superior Ave.). Interment Calvary Cemetery.

MATHEW PETEK

Mathew Petek, 86, a resident of Euclid, passed away in Manor Care Nursing Home on Thursday, June 1st.

Mathew was born in Ribnica, Slovenia. He was employed in maintenance at the National Foremetal Co. for 25 years. He was a U.S. Army veteran of World War II.

Mathew was the husband of Caroline (nee Kasic) who died in 1992; the brother of Mary Kovach, Helen Tividar and Alvin Petek.

Funeral Mass was held at St. Vitus Church on Monday, June 5th with burial in Calvary Cemetery. Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

heart attack Sunday, May 28th in Seven Springs, PA during a performance with his brother's (Johnny Vadnal) band. Frank Vadnal was a key member of an important polka family, a great arranger and performer on some of the finest Cleveland-Style vocalizing.

His career spanned some 50-60 years performing with family members since the

1930s. During the 1950s he was featured with the Vadnal Band as they broadcast over the Mutual Broadcasting Company, and through the 60s and 70s had appeared regularly on the Vadnals Polka Parade, Old Dutch Polka Review and the Polka Varieties.

It was during the 1970s that the family took hundreds of polka fans on tour in Hawaii, across the states, and in Europe including the first ever Polka Tours to Slovenia, through the auspices of

Kollander World Travel. Frank Vadnal traveled on eight tours to Slovenia, where the band would appear on local radio and television and even recorded in Ljubljana.

Most recently, Frank was featured on banjo and guitar on the Grammy Winning release of Walter Ostanek's "Music and Friends," and ironically, just last weekend, brother Johnny Vadnal unveiled the brand new "People's Choice Battle of the Polka Band" cassette which also features Frank Vadnal

musically and on the front cover photo.

Frank Vadnal was inducted into the Cleveland Style Polka Hall of Fame in 1993, along with brother Tony Vadnal. He certainly added a unique interpretation to our music and will surely be missed, and never forgotten.

Frank Vadnal is survived by wife, Mary, sons, Frank and Cary and two grandchildren; brothers Johnny, Tony, Richie and sister Valerie.

He was laid to rest on June 1st, 1995.

THE FIRST NAME IN COMMUNITY BANKING.

Peoples Bank has been part of this community for the last 105 years. Now we're FirstMerit Peoples Bank, and we're as much a part of the community as ever. Our commitment to local involvement is something that will never change. We're dedicated to supporting education through local scholarship programs, participating in humanitarian causes with the American Cancer Society Heart Walk, the March of Dimes and Habitat for Humanity, encouraging our youth through the Young Authors' Health Fair, and assisting local beautification. We also believe in continued involvement with the Civic Development Corporation, and its work in fundraising for educational and community projects throughout Ashtabula County.

At FirstMerit Peoples Bank, we're also committed to personal service, local decision making, and giving you the special attention you've come to expect from us. We know that people make the difference...to you and to the community.

FirstMerit Peoples Bank. We've added FirstMerit to our name, but the Peoples Bank commitment to serving you stays the same.

FIRSTMERIT
Peoples Bank

Member FDIC

A FirstMerit Bank

Two thousand dollars was donated by The Frances and Jane S. Lausche Foundation towards the repair of St. Mary's (Collinwood) Church Bells. Pictured left to right, James V. Debevec, president of the foundation, Madeline D. Debevec, secretary, and Rev. John Kumse, pastor of St. Mary's. The event took place on Saturday, May 27 during a fund-raising dinner for the bells. The repairs cost over \$8,000. Further donations may be sent to St. Mary's Church, 15519 Holmes Ave., Cleveland, OH 44110.

Donation

Thanks to Jennie Tuma of Wickliffe, Ohio who donated \$25.00 to the Ameriška Domovina.

Like Home

Please find \$30.00 check; \$25 for subscription, and \$5.00 donation. We enjoy the paper very much. It is like going home.

Mary Grze
Titusville, FL

Seniors Day a Big Success

Last Wednesday, May 31 St. Vitus Church hosted the Diocesan Annual Seniors' Day for the city region of the Diocese of Cleveland.

Bishop Anthony Pilla was the main celebrant at the 2:00 Mass with Fr. Richard Evans and Fr. Joseph Božnar co-celebrants.

The church was full with parishioners from St. Vitus and other churches as well as residents of nursing homes.

Following the Mass, the seniors walked to the auditorium for refreshments and friendship.

All the preparation work was done by Sr. Mary Avsec, S.N.D. and her committee: Frances Bergoch, Marie Urban, Helen Brazis and David Krizan. They in turn had the helping hand of many others.

Congratulations to all. It was a beautiful day, indeed.

Birthday Gift

Enclosed is \$50.00 check for 1995 renewal plus \$25.00 as a birthday gift subscription for my sister, Mrs. Marie A. Batick of Hilliard, FL.

Elsie Zaletel
Highland Heights, OH

Krofe Sale

St. Vitus Altar Society will hold a krofe sale on Saturday, June 10 from 8:00 a.m. on in the Social Room of St. Vitus Auditorium.

Donation

Thanks to Mimie Stibil of Parma Hts., OH who donated \$10.00 to the American Home. She said, "May it continue to grow."

Best News

Enclosed please find check in the amount of \$50.00; \$25.00 for renewal of subscription and \$25.00 towards printing of the paper.

What an informative newspaper. The best neighborhood news yet. Delightful to read; humorous, too!

Dorothy Ann Winter
Cleveland, Ohio

Sunday, Oct. 1

Upstairs Downstairs Dance, Slovenian Society Hall, 20713 Recher Ave., Euclid from 3 to 9:30 p.m. featuring 5 bands. Proceeds to Penn Ohio Polka Pals and Akron, Barberton, Canton. George Knaus sponsor. Donation \$6 advance — \$7 at the door. Call 481-9300.

It's Official

For a quarter-century, the American Heart Association has singled out just three things that put you at prime risk for heart disease: smoking and having high blood pressure or high cholesterol.

In 1994, they finally added a fourth: not exercising.

Who Has the Travel Time?

No wonder there seemed to be so many Germans rafting the Grand Canyon last summer. The average number of vacation days given to first-year employees in

Germany: 30

France: 25

Great Britain: 25

Spain: 22

Norway: 21

United States: 12

Japan: 8

What's Age Have To Do With It?

As we age, our body metabolism slows, which means if we continue eating like a teenager, the extra calories will slowly blow up that spare tire.

The reason the metabolism slows — after age 25, the body typically loses up to one-half pound of muscle every year. Muscle burns more calories than fat, at work or at rest.

The good news — appropriate weight training stimulates at least twice a week, can prevent atrophy that normally accompanies aging.

THOUGHTS

**From our correspondent
in Washington:**

Always serve the truth; be truthful and just; the truth, which doesn't sing out loud, is the betrayed truth.

It is not happy someone, who is rich; but someone who can be content.

The world will be saved, if it will accept God. Without God, the hostility and violence will rule the human race.

It is only with the heart, that one can see rightly.

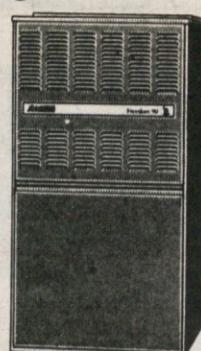
Where God's word died away, there peace is also dead.

At the opening of an institution for drug addicts in Nova Gorica, Slovenia, Italian host Fr. Don Pierino said, "It is not right to exaggerate about therapy. It is not dope which destroys life of young people, but the culture of death — the life without ideals.

"Therefore it is incorrect for people who think that addiction can be cured fast with chemical methods similar to drugs. Drug addicts have to be made enthusiastic for the ideals, sacrifices, and the beauty of life.

"We have to show them the meaning of life, which God is giving us. All that work needs volunteers: people who are willing to help others with their love."

Make the gas company wonder if you've moved.

Our Freedom 90 gas furnace is one of the most efficient you can buy. Over 90% efficient — compared to around 65% for most older furnaces. You can shrink your monthly gas bill to a fraction of its former self. And enjoy greater peace of mind, thanks to the Freedom 90's lifetime limited warranty. So see your American-Standard dealer about the Freedom 90, and give your neighborhood meter reader something to wonder about.

**AMERICAN
STANDARD**

Built To A Higher Standard.

GORJANIC™
HEATING & COOLING
A Name For All Seasons.

944-9444
30170 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Oh. 44092

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-In Beverage

510 E. 200th St.

Euclid, Ohio 44119

— 531-8844 —

Imported Slovenian Wines

Chalet Debonne Vineyards

Domestic and Imported Beer & Wines

— OHIO LOTTERY —

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.

Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (no wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner: David Heuer

Nosan's Slovenian Home Bakery, Inc.

6413 St. Clair Ave.
361-1863

567 E. 200 St.
481-5670

Cleveland 44103

Euclid, O. 44119

Visit both places and get home-made
cookies, breads, and famous Slovenian
raised doughnuts, tortes and cakes.

R & D Sausage

OPEN: Mon. 8-2 Tues. thru Thurs. 8-5

Fri. 8-6 Sat. 8-5

Smoked Sausage

Fresh Sausage

Rice & Blood Sausage

Cottage Ham - Zelodec

POTICA & STRUDEL

IMPORTED FOODS FROM EUROPE

15714 Waterloo Rd. Joe Zuzak 692-1832

Crobaugh Funeral Home

22595 LAKE SHORE BLVD.
EUCLID, OHIO

Telephone 731-4259

Gregory M. Danaher
Embalmer & Funeral Director

VESTI IZ SLOVENIJE

Janez Janša na četrtem kongresu SDSS ponovno izvoljen za predsednika stranke — Napovedal zmago na prihodnjih volitvah

Dne 27. maja je bil na Topolšici na Štajerskem četrti kongres Socialdemokratske stranke Slovenije. Zbranih je bilo 237 delegatov iz vse Slovenije. Na strankih volitvah je bil dosedanji predsednik Janez Janša ponovno izvoljen. Janša je bil edini kandidat za mesto predsednika stranke in je prejel 208 glasov od vseh skupaj oddanih 221. Na kongresu je bil sprejet nov program in statut stranke.

Dnevnik *Slovenec* je 29. maja takole poročal: »V uvodnem govoru k razpravi o programu 4. kongresa SDSS je Janez Janša, še kot stari predsednik poudaril, da so stranka, ki ponuja volilcem alternativo sedanjim oblastnikom. Kot stranka, ki je zaskrbljena nad kopičenjem moči, bogastva in informacij v rokah ozkega kroga ljudi in hkrati nad odrinjanjem človeških vrednot ter obsežnega dela prebivalstva na družbeno obrobje, ponujajo program, ki bo temeljil na vsečloveških vrednotah, na načelih svobode, pravičnosti in solidarnosti. V dobro državljanov se bodo med drugim zavzemali še za pravno in socialno državo, učinkovito tržno gospodarstvo, pri čemer bodo upoštevali socialen, moralen in ekološki vidik.«

Komentirajoč prizadevanj Združene liste, da je tudi ona socialdemokratska stranka, je Janez Janša dejal, da v Sloveniji ni dveh socialdemokratskih strank. Edina tako stranka je SDSS, nikakor pa ne ZL. Janša je tudi ostro kritiziral »surovi liberalizem«, ta je pač pravi politični nasprotnik zdravega razvoja Slovenije, ker je dejansko brez vseh vrednot. Po Janši se ta liberalizem peha samo za oblastjo in dobičkom, za dobiček za vsako ceno in samo za svoj žep.

Na kongresu SDSS so se stranki pridružili Narodni demokrati. Ti bodo oblikovali Narodni forum pri SDSS. Vodilna osebnost pri Narodnih demokratih je njih predsednik, Marjan Vidmar.

V statutu stranke, sprejetem na kongresu, se določa, da bodo morali socialdemokrati, ki bodo kandidirali na volitvah, podpisati izjavo, da niso bili sodelavci Udbe, in izjavo, da nepreklicno odstopajo s funkcije, če izstopijo iz SDSS. Izvoljen je bil 15-člansko predsedstvo stranke. To telo je izvršilni organ sveta stranke, svet SDSS pa sestavlja predsedniki občinskih odborov. Svet je tudi najvišji organ stranke med dvema kon-

gresoma SDSS. V predsedstvu SDSS so: Jože Pučnik, Ivo Hvalica, Miha Brejc, Milan Zver, Jože Zagožen, Božidar Brudar, Janez Jerovšek, Dimitrij Kovačič, Branko Grims, Erik Modic, Tine Velikonja, Danilo Slivnik, Rudolf Petan, Franci Žnidaršič in Anton Jeglič.

Zopet *Slovenec*: »Iz domačih političnih logov se je kongresa udeležil samo Marjan Podobnik, predsednik Slovenske ljudske stranke, medtem ko so Zeleni Slovenije in Demokratska stranka poslali pozdravni brzjavki. Marjan Podobnik je med drugim izrazil upanje, da bodo na državnozborskih volitvah prihodnje leto SLS in SDSS skupaj sestavili vlado in dodal, da jim bo to uspelo, če bo »vsak stopil korak nazaj, da bi potem lahko stopili korak naprej.«

Državni zbor zavrnil predlog SKD za triletni porodniški dopust — Eni proti baje le zato, ker so bili predlagatelji SKD

Pretekli petek je slovenski parlament zavrnil spremembe zakona o delovnih razmerjih, s katerimi so SKD med drugim predlagali, da naj bi bil porodniški dopust podaljšan na tri leta. Sedaj velja tak »dopust« eno leto.

Iz *Slovenca* preteklo soboto: »Spremembe, ki bi staršem omogočile svobodno izbiro med vzgojo otrok v vrtcih ali doma, so podprtli le poslanci SLS, proti pa so bili poslanci ZLSD, DS in SND. Po njihovem mnenju gre za prestižni projekt krščanskih demokratov, ki bi poglabljala razlike med spoloma, ženskam zmanjšala možnosti zaposlovanja in družinam poslabšal socialni status, ne bi pa dosegel želene rasti rodnosti. Prepričala jih ni niti ponudba SKD, da bi podaljšali le na dve leti, staršem pa omogočili hkratno izrabo dopusta ter da bi ustrezno podaljšali dopust za rojstvo prizadetega otroka, nedonošenčka ali otroka s kroničnim obolenjem.«

KRAJŠE VESTI —

Ni več poslanec — Ljubljanski župan dr. Dimitrij Rupel (LDS) od preteklega petka ni več poslanec v državnem zboru. Sporno je bilo, da je postal poslanec tako dolgo po izvolitvi in prevzemu dolžnosti kot župan Ljubljane.

O Clevelandu kot slovensko mesto — V intervjuju za *Slovenec* je dr. Tine Velikonja komentiral slab izid podpisovalne akcije za poziv državnemu zboru v ZDA takole: »Cleveland že dolgo ni drugo ali tretje slovensko mesto!« Intervju izide v naslednji AD.

»Kljuc do uspeha je v sodelovanju strank, ki svoje programe utemeljujejo na vrednotah,« je na Topolšici rekel Janez Janša, stari in novi predsednik SDSS.

Iz Clevelandu in okolice

Ob 50. obletnici —

To soboto in nedeljo se bo Tabor DSPB spominjal vseh padlih in pomorjenih domobrancev za časa revolucije. Svečanost bo na Slovenski pristavi in so vsi podatki za oba dni na str. 11. Rojaki in rojakinje ste na slovesnost lepo vabljeni, za mašo v nedeljo pa so narodne noše zelo dobrodošle.

Prijavite se za romanje —

Slomškov krožek poziva rojake in rojakinje, da se nemudoma prijavijo za romanje v Lemont Slomškovega krožka, ki je napovedan za 1. in 2. julija. Rok za najem avtobusa bo kmalu potekel. Poklicite za rezervacijo in več informacije katerega sledetih: John Petrič (481-3762), Julka Smole (391-6547) ali Frank Urankar (531-8982).

Krofi —

Oltarno društvo fare Sv. Vida bo imelo prodajo krofov to soboto od 8. zj. dalje, v društveni sobi avditorija.

Novi grobovi

Ludwick Boldin

Dne 2. junija je v Slovenskem domu za ostarele umrl 85 let stari Ludwick Boldin, rojen v Clevelandu, dvakrat vdovec, prvič po l. 1952 umrli Margaret (r. Leske), drugič po l. 1974 umrli Victoriji (r. Zedar), oče Richarda, Marcie Starman in Marjorie Dunn, 10-krat stari oče, 20-krat prastari oče, brat Anne Muhic ter že pok. Mary Wright in Antona, nekdanji lastnik Playaway Lounge v Wickliffe, član KSKJ št. 169. Pogreb je bil 5. junija iz Železovega zavoda na E. 152 St. s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Kalvarije pokopališču. Družina bo hvaležna za darove v pokojnikov spomin Slovenskemu domu za ostarele, 18621 Neff Rd., Cleveland, OH 44119.

Mathew Petek

Dne 1. junija je v Manor Care Nursing Home umrl 86 let stari Mathew Petek, rojen v Ribnici, Slovenija, vdovec po l. 1992 umrli Caroline, roj. Kasic, brat Mary Kovach, Helen Tivadar in Alvina, veteran 2. svetovne vojne, zaposlen do upokojitve pri National Foremetal Co. Pogreb je bil 5. junija iz Železovega zavoda na E. 152 St. s sv. mašo v cerkvi sv. Vida in pokopom na Kalvarije pokopališču.

Zora T. Jejcic

Umrla je 96 let stara Zora T. Jejcic, rojena Klanjšček, vdova po Cirilu, mati Stanleyja in že pok. Michaela, 7-krat stara mati, 4-krat prastara mati. Pogreb bo iz Železovega zavoda

(dalje na str. 15)

Odličen koncert —

Preteklo soboto zvečer je pevski zbor Korotan razveselil navzoče v polno zasedeni dvorani pri Sv. Vidu z res odličnim koncertom, gotovo najboljšim v zadnjih nekaj letih. Poročilo na str. 10, vendar želimo tudi iz tega mesta pevovodji Rudiju Knezu, vsem nastopajočim ter sodelujočim iskreno čestitati za tako lep večer.

Slov. šola pri M. Vnebovzeti —

V nedeljo, 18. junija, ste vabljeni na Slovensko pristavo na piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti. Opoldne bo sv. maša s procesijo, v popoldanskem času bo igral Alpški sekstet. Dopis na str. 10.

Dr. Jože Bernik okreva —

Pretekli ponедeljek je dr. Jože Bernik govoril z urednikom po telefonu in povedal, da dobro okreva po nedavni bolezni. Zahvalil se je vsem, ki so se ga v bolezni spomnili in mu zaželeti kar najhitrejše povrnite zdravja.

Bralem —

Ne pozabite, da AD 22. junija ne bo, številka za 29. junija bo spominskega značaja in v angleščini, redno bo prihodnjem četrtku bo AD izšla zoper 6. julija.

KSKJ dan piknik —

Že 44. letni Ohijski KSKJ dan bo v nedeljo, 25. junija, na Slovenski pristavi. Piknik sponzorirajo ohijska KSKJ društva, vendar ste vsi vabljeni, tudi nečlani, da se pridružite. Piknik se prične ob 12. uri opoldne, traja do 8. zv., vstopnine ni, prav tako je parkiranje vozil brezplačno. Med 3.30 pop. in 7.30 zv. bo igral za ples in zabavo Joey Tomsick orkester. Dopis v angl. delu (str. 4).

Prijeten obisk —

Na obisku med nami sta bili dr. Irene Mislej, predsednica Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa, in mag. Rozina Švent, uslužbena v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, obe »stari« urednikovi znanki. Bil je njun prvi obisk Clevelandu in sta imeli priliko srečati širši sloj naših ljudi, pri tem dobiti vpogled v naše razmere. Udeležili sta se tudi Korotanovega končata. Spremljal ju je in več srečanj pripravil častni konzul dr. Karl Bonutti.

Spominska darova —

Nada Roberts, West Beach, Fla., je darovala \$25 v podporo našemu listu, v spomin na pok. brata Davorina. Ga. Mara Kolman, Waukegan, Ill., pa je poklonila v isti namen \$15, v spomin pok. moža Ludvika Kolman. Darovalkama za naklonjenost in podporo se najlepše zahvalimo.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežeze izven ZDA in Kanade: \$35 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$110 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign: \$35 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$110 per year airmail to Slovenia

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 23 Thursday, June 8, 1995

FRANCI PETRIČ

Komentar

Slovencem nasprotni vetrovi

Ne glede na različna mnenja, ki jih imamo Slovenci o približevanju Evropski zvezi, se najbrž vsi zavedamo, da nas že sam zemljepisni položaj sili, naj iščemo tudi tesnejše gospodarske in politične vezi z državami v sosedstvu, ki bolj in bolj postajajo celota.

Kulturnih vezi z evropskim prostorom nismo nikoli prekinili. Tudi cerkvene povezave so ostajale, kljub strogim merilom komunističnih oblastnikov in nadzoru, ki so ga pri tem izvajali. Naši škofje npr. v svinčenih letih po vojni (do začetka šestdesetih) niso mogli iti papežu v Rim poročati o stanju v škofiji (o »zanimivih« težavah lahko beremo v zadnjem življenjepisu nadškofa Vovka), vsakdo, posebno pa duhovnik, ki je potoval na tuje, pa je poleg težav in šikaniranju doživljal ob vrnitvi zaslijanja...

Tega, hvala Bogu, danes ni več. Obstajajo tudi drugačni spomini: v tistih težkih letih se je katoliška Cerkev na Zahodu posebej zanimala za verne pri nas in naši številčno šibki skupnosti na več načinov pomagala. Pomoč, tudi gmotna, je bila še kako dobrodošla. Stalno smo se povezovali tudi na duhovnem področju. Duhovni tokovi, različna gibanja v Cerkvi na Zahodu, so neprekinjeno poživljala tudi naša verska občestva. Romanja, študijska srečanja in še mnogo drugega je tudi po zaslugu naših rojakov v zamejstvu in združstvu tkalo vezi in ohranjalo duhovno svežino Cerkve v Sloveniji.

Ob vrednotenju naših vezi s krščanskim Zahodom pa ne moremo mimo posebne vloge, ki jo imajo sosednje države. V mislih imamo posebej Italijo. Ob njej nam pridejo v spomin bride izkušnje, pa če pomislimo le na prvo polovico tega

stoletja. Fašizem na Primorskem, izganjanje slovenske bese in pesmi iz cerkva, okupacijsko obnašanje v »Ljubljanski pokrajini«, ki je pripomoglo k bratomorni vojni med drugo svetovno vojsko, so prav gotovo stvari, ki jih slovenski človek ne bo kar tako pozabil.

Misli o »barbarih«, ki žive na drugi strani limesa iz 6. stoletja, ko so se naši predniki ustavili na obronkih Furlanske nižine, je še vedno živa med nacionalistično navdihnjeni državljanji sosednje dežele. Napetost, ki na političnem področju vlada že dolgo časa in se zdaj kaže prav ob slovenskem približevanju Evropski zvezi, se lahko kaj hitro prenese na druga področja življenja, tudi versko.

V letih po vojni se je odnos v obmejnih škofijah do naših rojakov v zamejstvu močno izboljšal. Imena škofov Bonmarca v Gorici, Bellomija v Trstu ali pa Battistija v Vidmu pomenijo posebno svetle primere. Ti može so kljub nacionalističnim pritiskom zmogli takoj moči, da so v luči krščanskega nauka o pravicah vsakega naroda, da Boga časti v svojem jeziku, omogočili slovenski manjšini čim več pravice znatnaj krajevne Cerkve.

S simpatijo smo spremljali taka prizadevanja rojakov in tamkajnjih škofov. Tudi vezi med slovenskimi in temi tremi škofijami so se krepile. Posebno mesto ima Srečanje treh dežel (letos bo 19. avgusta pri nas v Stični), v zadnjih letih pa tudi romanje dveh škofij gorské in koprske na Svetu goro (kot je bilo to zadnjo nedeljo v maju). Ob obisku papeža v sedanjih treh škofijah je bila pozornost izkazana tako našim rojakom kakor tudi nam

(dalje na str. 12)

Izvrsten Korotanov jubilejni koncert

WILLOUGHBY HILLS, O.
-V soboto 3. junija zvečer so Korotanci peli — in blesteli! — na svojem jubilejnem koncertu v šolski dvorani pri Sv. Vidu.

Številne ljubitelje slovenske pesmi od blizu in daleč je najprej z izbranimi besedami pozdravila večletna pozrtvovalna in zmožna Korotanova predsednica Rezka Jarem, medtem ko je Ivan Hauptman, znani Korotanov solist in igralec in režiser dramskega društva Lili-ja občuteno predstavljal in povezaval posamezne točke sporeda. Med pesmimi v prvem delu programa je nastopil s pretresljivo žalno recitacijo še pevec in igralski mojster Ivan Jakomin.

V spomin in opomin

Prvi del koncerta so Korotanci pod vodstvom neumornega pevovodje Rudija Kneza posvetili spominu slovenskih domobrancov in vseh drugih žrtev komunistične revolucije v Sloveniji — žrtev, ki so bile toliko desetletij zamolčane, njih preživelci svojci pa zanjevani in pregnani. Mešani zbor skoraj štirideset pretežno že v Ameriki rojenih pevcev nam je najprej z Mihelčičevim vencem »Nebo žari« posredoval presunljiv »skrivnostni spev — solze in kri«. Samo ljubi Bog ve, koliko solza in krvi je prepojilo sveto slovensko zemljo v bratomorni revoluciji, ki so jo v času krute nacistične in fašistične zasedbe Slovenije v pohlepnu po nediani absolutni oblasti načrtovali in z barbarsko krutostjo in hladnokrvno doslednostjo izvajali Stalinovi in Titovi hlapci — v Sovjetski zvezi izšolani vodilni slovenski komunisti!

Sledili sta narodna »Oblaka so rudeči« in neimenovanega skladatelja »Na nebu zvezde sevajo«. V to grozno rdečo noč trpečega naroda je kot krik in molitev ubogega ljudstva zadonela domobrantska pesem, »Naj čuje nas presvetli Bog!« Naj se usmili mladih fantov in očetov! Koliko teh se ni nikdar vrnilo z bojnih poljan — in koliko so jih še po končani vojni požrla nenasitna kraška brezna, ko je s sovraštvom in rdečo propagando

zaslepljeni »Slovenec že moril Slovenca brata«. Kleče pod Bogkovim kotom so ob praznih stolih krčevito jokale in molile slovenske mamice. Mali sinček, ki vsega vojnega in revolucionarnega gorja še ni mogel razumeti, pa je kriknil: »Ljubi očka, kaj si rekeli, ko se kostanj ocveti? Čas kostanja je potekel, ali tebe, očka, ni!« Dekleta, mamice in stare mame so si brisale solze, ko je mladi, v slovensko narodno nošo oblečeni Matjaž Coffelt z ljubkim otroškim glasom zapel to pretresljivo Mihelčičovo pesem! Njegova mama in stara mama sta tudi odlični Korotanovi pevki, stari atek Branko Pogačnik pa je sporedu sledil z balkona in se gotovo z bridkoštoj v srcu spominjal tistih groznih časov, ko so mu še mladoletnemu rdeči revolucionarji zverinsko umorili očeta in mater, njega samega pa vrgli v komunistične ječe. Branko, Zajec, Dejak in nihče nam znanih medvojnih in povojnih žrtev ni mislil na revanžizem, ki bi ga še danes krivci in njih politični dediči tako radi podtaknili svojim žrtvam. Edino v molitvi in pesmi je zajokalo srce. Tudi na tem koncertu so jokala čista, nepokvarjena srca! Za očetom, za mamico, za bratom ali sestro, za ljubimi prijatelji, za nepozabnimi soborci.

V naslednji točki je zadone la koračnica mladih rodoljubov: »Oče, mati, bratje in sestre! ... Bodи zdrava domovina!« In bodи zdrava slovenska mati trpinka! »Mati piše pismo belo« in izpove grozno resnico, da ljubljenega moža in očeta ne bo nikdar več domov. To pesem so v tercetu čudovito lepo in z globokim občutjem zapele Muši Coffelt (Matjaževa mati) in Maruša Pogačnik (Mušina mati) ter znana pevka in igralka Zdenka Zakrajšek. Spet so polzele solze po licih — materam, dekletom, pa tudi prenekemu možu. V poltemi sem gledal v bližini sedečo osi velo staro mamo, ki so ji ustreli moža, in gledal hčerko, ki so jo sedemletno oropali ljubeča očeta — dobrega človeka, ki je pred začetkom rdečega

pobijanja večkrat nasilit lačne partizane, nazadnje pa so ga rdeči revolucionarji oropali življenja, ukradli družini dom in nepozabno domovino in mu hoteli vzeti še dobro ime. Si videl iz večnosti te solze, atek Stanko? Ste videli vso bol, ki jo je samo na tem koncertu vklenila vase svetovidska dvorana, vi tisočeri kruto in brez sodbe pobiti domobranci, četniki, prisilno mobilizirani in padli primorski, gorenjski in štajerski fantje, pomrli taboriščni in postreljeni talci in po političnih komisarjih zapeljani ali v brezrčno revolucijo prisiljeni partizani? Kot z blagoslovljeno vodo bi vas radi vse poškopili s svojimi solzami!

»Atek je padel, sinko ne plakaj!« Tisoč jih je padlo, deset tisoč in več, ne le »v grozni zibelni strelskega jarka«, ampak tudi še po končani vojni na robovih kraških brezen in mrtvih jaškov. Uboge mamice, ubogi otroci, nikdar ne bodo vedeli, kje počivajo trudne kosti slovenskih mučencev. Pa vendar nam je Bog naklonil vsaj priče te strašne tragedije. Med udeleženci koncerta je tiho strmel na oder prijatelj Franc Dejak, ki se je po groznom trpljenju rešil iz Kočevskega Roga. Na balkonu je zamišljeno zrl predse dobril Milan Zajec, najbrž prvi pomembni pričevalec grozne resnice. Uboga njegova mama! Pet sinov so ji ubili in Milan je izmučen in okrvavljen ležal pet dni in noči med goro krvavih trupel v Kočevskem breznu, predno se je z nadčloveškim naporom domala čudežno rešil iz množičnega grobišča in pozneje razodel vso grozno resnico pomožnemu škofu dr. Leniču.

In spet nas spored popelje naprej. Imeli smo »Doberdob, slovenski fantov grob«. Zdaj imamo poleg vseh drugih grobišč še »Kočevski Rog, slovenskih fantov grob«. Kako je kipela proti nebu tudi ta pesem Korotancev, pevke pa so vmes prižigale svečke. Glejte, razgrinja se zastor, kot da bi se na Golgoti razklalo nebo. Vsi nemo strmimo v velik lesen križ z napisom Kočevski Rog. Pesem utihne in po trenutku molka napolni dvorano navdušeno ploskanje, ki kar noče ponehati.

Tako so Korotanci v prvem delu sporeda počastili spomin slovenskih mučencev.

Moja lepa domovina

Odmor je sledil drugi del koncerta, ki ga je zbor posvetil »moji lepi domovini, katere rajske lepote skozi stoletja spodbujajo Slovence do upanja, medsebojne ljubezni in trdne vere«. Naj samo naštejemo pesmi tega slavospeva Sloveniji in daljne Amerike: Slovenska zemlja (Jakob Aljaž), Slovenska dežela (Benjamin Ipavec), Gor čez jezero (koroska narodna), Znamenje (Fran Venturini, z izredno lepim solom sopranistke Martine Jakomin), Na tujih tleh (Davorin Jenko, besedilo druge kitice

Vabilo na procesijo in piknik

CLEVELAND, O. — Vsak letni čas ima svojo lepoto. Spomladis se veselimo prebujenja in novega življenja. Poleti opazujemo rast zelenjave in sadežev, smo veseli sonca, vode in tudi sence. Jesen je bogata v pobiranju sadežev, spreminjanju barv po grmih in drevesih. Zima pa je tudi lepa, ko sneg pobeli dol in log. Vsaka doba ima tudi svoje življenje po domovih in v naravi. Zdaj se je odprla doba piknikov. Teden za tednom bomo vabljeni, da se jih udeležimo.

Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti bo imela svoj piknik v nedeljo, 18. junija, na Slovenski pristavi. Ob 12. uri (opoldan) bo sv. maša, ker pa je ta dan praznik Sv. Rešnjega Telesa, bomo imeli procesijo po Pristavi, kot je za ta dan. Vabljene ste narodne noše, da počastimo Jezusa v Presv. Rešnjem Telesu. Po procesiji bo na razpolago kosilo, kasneje tudi druge dobrote v kuhinji. Za dobro voljo in poskok pa nam bodo igrali fantje iz Alpskega seksteta malo pozneje.

Zakaj bo letos procesija na Slovenski pristavi? Veliko rojakov odide na potovanje v Slovenijo in bi bila udeležba na eni ali drugi strani zelo skromna, zato bo letos združeno.

Upamo, da boste razumeli in se nam pridružili, kateri ostanejo, da se zahvalimo Jezusu za vse dobro, Ga prosimo še za blagoslov, kasneje pa se poveslimo v lepi naravi.

M.L.

(dalje na str. 11)

TABOR ZDSPB V CLEVELANDU

Vas vladno vabi na Spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slovenske pristave

SOBOTA, 10. JUNIJA 1995:

1. — Popoldne sprejemanje gostov
2. — Od 5. do 6. ure predvajanje filma British Betrayal
vračanje slovenskih domobranov
3. — Od 6. do 7. ure bo na voljo večerja
4. — Molitev pri Spominski kapelici in kratek program
5. — Prižiganje kresa in petje domobrantskih pesmi

NEDELJA, 11. JUNIJA 1995:

1. — Ob 9. uri zjutraj odhod avtomobilske povorke iz Clevelandova
2. — Ob 11. dopoldne sv. maša, daroval jo bo č.g. župnik France Kosem. Nato kratek govor rešenca iz Teharjev
3. — Po končani komemoraciji bo na voljo kosilo
4. — Srečanje in pogovor z domobranci, prijatelji in znanci

Sirene izpod Triglava...

CLEVELAND, O. - Precej časa je že od tega, ko sem kot mlad fantič hodil v šolo in sem z veseljem sledil predavanjem o mitih iz stare grške zgodovine. Tako se mi je vtisnila v spomin pustolovščina Odiseja - srečanje s sirenami. Njihovo petje je bilo tako očarljivo, da je vsakdo, ki je plul mimo otoka, kjer so živele, pristal in nikoli več odšel. Da bi ne podlegli čaru siren, je Odisej, čim se je približal otoku, ki ni daleč od naše domovine, z vokom zamašil ušesa vsem svojim sopotnikom. Sebe pa je dal privezati na jambor.

Ko je Odisej začul glas siren, je res hotel planiti na obalo, ali sopotniki so ga še trdneje privezali. Tako se je srečno rešil in izmodroval, da je slišal glas siren.

Tako očarljivo petje imamo tudi danes, prihaja pa izpod Triglava. Prijahajo tu vsemočni šarlatani. Govorijo in besedičijo o slavi, ki je bila, in o novi demokraciji. Mnogi nasedajo, kakor bi bil Odisej, če ne bi bil privezan na jambor. Tako smo imeli pred časom obisk, uživali je gostoljubje naših ljudi tu, ko pa se je vrnil v objem obrežja Ljubljance in

Grubarjevega prekopa, pa je pokazal vso pretkanost in hudočijo.

Za njim se je kmalu prikazała svečenica. Znala je tako govoriti in se približevati in zavijati oči, da so ljudje kar ostrimeli. Smehljala se je tako veselo, ko pa je pristala pod Karavankami pri združenju Save Dolinke in Save Bohinje je snela masko z obraza - tedaj pa smo videli njen pravi obraz.

Obiskal nas je tudi človek majhne postave, klanjal se je na vse strani, smehljal in rokoval in vzbujal pozornost. Govoril o slavi in napredovanju, toda preteklosti se ni dotaknil. Vidite, sedaj je čisto drugače, toda preoblečeni ni nič drugega kakor to, kar se je naučil v preteklosti. Samo svojo staro obleko je zamenjal z novo — miselnost pa je ostala v obliku, kakor je bil vzgojen.

Mnogi so nasedli temu vabljivemu besedičenju; dobro bi bilo, da bi si zamašili ušesa, da ne bi bili očarani in hipnotizirani.

Pomnite! Mi smo tu, ostali bomo to kar so naši starši učili: obdržali bomo vero naših dedov, naš ljubezen do naroda, in ohranili bomo slovensko govorico.

Slovenec, Slovenka! Čas je že, da se zaveš teh grozot, ki so se dogajale pred 50 leti. Pomisli in se udeleži Spominskega dne 10. in 11. junija. To je tvoj, moj in vseh Slovencev Spominski dan v velikem Clevelandu!

Tabor DSPB - S.V.

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim priateljem in znancem!

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

**Anton M.
LAVRISHA**
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

Korotanov koncert

(nadaljevanje s str. 10)

pripravila Milena Stropnik). Tam doli po Savi peneči (N.N., v lepem duetu Mimi Kozine in Nade Gregorc, po besedilu pokojnega clevelandskoga pesnika Marjana Jakopiča, torej povsem slovensko ameriško delo!). Moja dežela (Boris Kovačič), Slovenija, od koder lepote tvoje (Slavko Avsenik) in Triglav (Josip Flajšman). Po spominu mrtvih in opominu živim je zdaj zaživelna pred nami lepotica, domovina Slovenija, ki že skozi stoletja kljubuje vsem viharjem. Preživila je krute Turke, naciste, fašiste in komuniste (vse iste!) in bo prerojena, z globoko vero v Boga in z resnično demokracijo prekvašena ter z molitvijo in pesmijo oplemenitena vstala v nove zarje svobode, pravičnosti in resničnega bratstva. »Vse je vihar razdal, narod pa zmira stal!«

Vsi prisrčno čestitamo Korotancem k tako izredno bogatemu koncertu. Niste nam le pripravili čudovit užitek. Blesteli ste in segli v stotera srca — jih plemenitili in zopet navdušili! Iskrena vam hvala za vse vaše žrtve in trud! Bog povrni tudi vsem tistim, ki ste pripravili dvorano in oder ali nam postregli z okusnim pecivom in pičajo. Še posebej hvala odličnemu orkestru Staneta Mejača, ki je spremjal večino pesmi in po koncertu igral za ples. Stanetu, ki je bil rojen takoj po vojni, so Korotanci čestitali za njegov rojstni dan, priljubljenemu svetovidskemu župniku preč. g. Jožetu Božnarju pa k srebrnemu jubileju mašništva. Tudi mi se pridružujemo tem čestitkom. Še prav posebej pa bi se radi iz vsega srca zahvalili in čestitali izjemno zmožnemu, požrtvovalnemu in neumornemu pevovodji in mladinskemu pedagogu g. Rudiju Knezu, ki se ob zvesti podpori svoje dobre ženke Anice tako plemenito in plodovito ves razdaje slovenski skupnosti, slovenski mladi in slovenski pesmi. Ob njem nismo le skupnost priateljev, ampak cvetoča slovenska »kneževina«, ki se dostojno spominja preteklosti, trdo dela v sedanjosti in se z vero v Boga in v zmago resnice in pravice veseli lepe in plodne slovenske bodočnosti. Bog vas živi, govor Rudi! Bog vas živi, Korotanci! Vsem kličemo: Še na mnoga leta!

Prijatelji

Mrzli maj, a topel njegov zgogom

NEW YORK, NY - »Vse se spreminja«, so ugotavljali že stari grški modreci. Letošnji maj na Njujorškem, in menda tudi na Slovenskem, je bil, kot da se je naša Zemlja malce drugače zavrtela okoli Sonca. Maj je mesec cvetja v zemeljskem pasu, kjer sta naša Amerika in pa slovenska dežela. Cvetje privabi v soncu čebelice na prvo medeno bero. Letos je bila ta dokaj pičla, saj je bil ta maj, kot da so ves mesec godovali Pankracij, Servacij in Bonifacij ter »tauscan« Zofka.

Malo pri nas je bilo v tem maju toplih in sončnih dni, veliko pa deževnih in mrzlih. Temu pa so se le uprli zadnji trije majske svetniki: Ahac, Nande in Kocelj. Hoteli so, da bo njih godovanje majske, sončno. In tako je tudi bilo. Na dan sv. Justa, 1. junija, spet sedim za svojo pisalno mizo in pišem spet kroniko sv. Cirila na Osmi. Pišem jo za tiste majske dni, katerih še ni v moji zadnji. Napisal sem tisto pač pred tretjo majske nedeljo.

Tretja mesečna nedelja je sicer navadna, a pri sv. Cirilu najbolj življenska. Majska je bila naša mladinska nedelja.

NAVODILA za Spominsko proslavo na Slovenski pristavi

Vsem, ki se boste udeležili avtomobilske povorke ob pričeli spominske proslave Tabora DSPB iz Clevelandu na Slovensko pristavo v nedeljo, 11. junija, sporočamo, da bo zbirališče v Gordon parku na E. 72 St. ob jezeru. Povorka bo krenila točno ob deveti uri po že ustaljeni poti in se ji bodo pridružili oni, ki se bodo zbrali na Lakeland Blvd., med Babitt Rd. in E. 260 cesto, ter nato vsi ostali na običajnih mestih, kot dosedanja leta. Ameriške in slovenske zastavice bo ste dobili na zbirališčih.

Maša, ki jo bo daroval pri spominski kapelici na Orlovem vrhu č.g. Franci Kosem, bo ob 11. uri dopoldne.

Vsi, ki imate narodne noše, naprošamo, da jih oblecete in se nam pridružite, da se čim svečeneje oddolžimo spominu onih, ki so darovali svoja življenja za Boga, narod in domovino!

Tabor DSPB - Cleveland

Tudi program prosvetne ure je potrebel, da je ta nedelja zares mladinska. In človek mora biti tega vesel.

S pogledom v pretekla leta, na dve farni šoli, Cirile Saksidove in zdaj že desetletne šole Milene Pucove in Alenke Pfeiferjeve, spoznavam, da nam življenje našo maloštevilno mladino vrže iz naše narodne skupnosti v močnejši življenski tok, v ameriškega. Le nekaj nam jih je ostalo zvestih iz šole Saksidove. Iz zdajnjega pa je ob sv. Cirilu ostala samo Nežka Pfeiferjeva.

Po diplomi iz zgodovine, se je zaposlila v New Yorku. Zdaj je kot učiteljica aktivna v farni slovenski šoli.

Tretja majska nedelja je bila nedelja te šole. Prosvetno uro je začel vodnik ur dr. Silvester Lango s pozdravom in nekaj besed o pomenu, ki nam jo mladi dajo programu. Pogrešal sem, ker o tem niso govorile učiteljice same.

Na oder, na katerem je bila primerna scenarija učenke Olge Burgarjeve, so učenke in učenci — teh pa je 14 — poskakali kot zajčki. Dali so nam v zboru in posamezno, prizor iz mladinske igre slovenskega pesnika Pavla Golija: Zajčja šola. Dobra vaja za slovensko govorico, ob primerni razlagi je lahko lepo večanje zaklada slovenske besede naše mladine.

Naša slovenska farna šola ni kot tista v Clevelandu, ki ima 70 učencev. V vabilu tamkajnjih slovenskih staršev sem bral, da gre učiteljskemu zboru tam, da bi bili njih učenci po nekaj letih sposobni prostega razgovora v slovenščini. Nežka Pfeiferjeva je to dosegljiva. Verjetno s pomočjo matere Alenke in branjem knjig. Nekaj sem jih njej podaril tudi jaz, vprav s tem namenom. Vsi moramo na nek način pomagati, da bi slovenska farna šola uspela v ohranjanju slovenstva in narodne zavesti!

Po podajanju igrice je gdč. Roža Oblakova govorila o svojem štirimesečnem tečaju za otroke šole. Gre za likovno skupino, ki jo ravno ona vodi. Pojasnila je posebne učne metode v slikarstvu. Povedala je, da je s poukom začela v januarju s sedmimi učenci, zaključila v maju pa kar s štirinajstimi. Pohvalila je zagnanost teh

(dalje na str. 12)

**V ljubeč spomin
ob četrti obletnici smrti**

Jože Melaher

Umrl 10. junija 1991.

*Spavaj mirno v tihem grobu,
Bog Ti večni daj pokoj.
Upamo, da v svetem raju
zdržimo se spet s Teboj.*

*Pozabili Te ne bomo
vse do konca naših dni,
v srcih bomo Te nosili,
dokler nam življenje tli.*

Žalujoči:

*Marija — žena
Majda, Martha, Kristina
— hčerke
Ludvik in Frank — zeta
ter ostalo sorodstvo.*

»Borci« nezadovoljni z Drnovškom

Buenos Aires, Ar. - Praznovanje 50-letnice zmage nad nacifašizmom — in istočasno proslavljanje tkim. NOB je prineslo še nekaj novega. Namerič veliko problemov predsedniku vlade in predsedniku Liberalno demokratske stranke dr. Janezu Drnovšku.

Že glasovanje v Državnem zboru proti predlaganemu Peterletu za predsednika komisije za zunanje zadeve, ko je polovica LDS glasovali proti — je bilo dokaz, da Drnovšek ne obvlada svoje stranke in da v njej mnogo članov zaslubi imen »komunistične mladine«.

In sedaj govor, ki ga je imel dr. Drnovšek na Trgu republike ob praznovanju »Triumfa«. V njem je podal nekaj izjav, ki so komunistom, »borcem« in reakcionarnim silam trn v peti. V govoru se je izkazal zelo spravnega, nastopal

SLOVENCEM

(nadaljevanje s str. 10)

Slovencem (posebno v Gorici).

Obetavna so napovedana povezovanja dveh fakultet: iz Vidma in Ljubljane. Kar nekaj znamenj, ki spričujejo, da na verskem področju ni takih trenj kakor v političnem, kjer hoče veliki (Italija) pogolniti malega (Slovenijo).

Vendar pa se ob nekaterih znamenjih lahko tudi zaskrbljeno sprašujemo, ali se stvari tudi na cerkvenem področju spreminjajo in gredo v smer političnih Sloveniji in Slovencem nenaklonjenih vetrov. Ko je koprski škof Metod Pirih ob lanskem pridobivanju italijanskih državljanstev skupaj z dekanimi koprske škofije izdal posebno izjavo z obsodbo kristoljubja, ki nadomešča domljubje, je ta zbudila pri vodstvih sosednjih škofij hud odziv, ki je skorajda spominjal na »esulsko« razpoloženje.

Drug, morda še hujši nacionalistični pritisk pa se sluti za napovedanim odhodom slovenskih frančiškanov z Višarjem. Te so stoletja pojem za slovenske romarje, saj je bila velika večina romarjev Slovencev. Zdaj jim je videmski nadškof leta pred iztekom pogobe o upravljanju odpovedal gostoljubje. Formalni razlog naj bi bil sicer slabo gospodarjenje. Tisti, ki poznajo razmere na Trbiškem, pa so preprani, o nacionalističnem ozadju. Nekatere kroge že vseskozi zelo moti, ker slovenski frančiškani vodijo to »evropsko« božjo pot. V potrditev temu navedimo dejstvo, da nadškof v Vidmu ni privolil, da bi v Žabnici in na Višarje prišla nova, druga skupina slovenskih frančiškanov.

Italija, klub prijaznim besedam, ki jih je mogoče slišati zadnje čase, v odnosu do Slovenije ravna s pozicije moči. Je tako tudi na verskem področju? Ali bodo italijanski politiki odločali o tem, kdo bo na Višarjah? S strahom se sprašujemo, kako bo poslej poskrbljeno za slovenske romarje.

Družina, 4. junija 1995

proti stalinizmu in se sicer eliptično tudi poklonil nekomunističnim žrtvam. Iz Dela posnemo nekaj stakov:

»Udeležence proslav je predsednik dr. Janez Drnovšek spomnil, da s praznovanjem Slovenija »preprosto potruje svojo voljo, da je in bo del evropske, antične, krščanske in razsvetljenske tradicije«. Po njegovem prepričanju »med bojem proti nacifašizmu in proti njegovemu dvojčku, stalinizmu, ni in ne more biti nasprotja«.

Drnovšek se je poklonil slavi vseh, ki so »v zadnji svetovni vojni padli za sanje o svobodi« in sklenil, da »če bomo mi nadaljevali njihovo delo, nji-

M R Z L I M A J

(nadaljevanje s str. 11)

mladih za to umetnost. Seveda, Olga Burgarjeva močna izstopa, kar je že dvakrat dokazala, pač ob miklavževanju in zdaj za majsko prosvetno uro.

V zadnji kroniki sem omenil odprtje slikarske razstave Andreja Šalamuna v naši cerkveni dvorani. Ta je še tu. Vendar na obeh straneh ob vhodu v dvorano, je Roža Oblakova našla dovolj primernega prostora, da so se nam prvič predstavili v svojem delu tečajniki njene šole.

K mikrofonu je na povabilo dr. Silva Langota spet stopil dr. Mladen Šolar, specialist za srčna obolenja. Kot neko dopolnilo tistega, kar nam je povedal na aprilske prosvetne ure, nam je govoril o zadnjem nastopu v Ljubljani, ko je v skupini še nekaterih drugih opravil zdravniški poseg. O tem smo lahko brali v znanstveni prilogi Dela od 17. maja 1995. Torej Mladen se rad oglaša tudi z zdravniško prakso v Ljubljani, kjer se je rodila njegova mati, znanka v mojih dajašnjih letih.

Vodnik ure nas je opomnil na sklep Slovencev ob Evharističnem kongresu v Philadelphiji, da na predvečer Marijinega majskega praznika prižgemo sveče ob molitvi rožnega venca in v duhu poromamo na Bregje. S tem namenom je bila v torek, 23. maja, zvečer sv. maša. Vendar se nas je temu pozivu odzvalo samo 11 faranov-prosvetarjev. Spet en dokaz naše razpršenosti in oddalenosti, zdaj, od slovenskega sv. Cirila na Osmi.

Preteklo nedeljo, 4. junija, je p. Krizolog odletel v Ljubljano za dober mesec dni. V Smledniku bo prisostvoval, verjetno tudi somaševal, s č.g. Alojzijem Jenkom, ob p. Jenkovem diamantnem jubileju mašništva. V župnikovi odsotnosti pa bo med nami spet p. Kalist Langerholz. Vabim vas, da v tem času, čeprav poletnem, večkrat pridete k Sv. Cirilu na Osmi.

Še to: V nedeljo, 30. julija, vas bo sv. Ciril vabil na poletno mašo pri Rolihovih, 13. avgusta pa na Grom-Babnikovo posest ob jezeru, tam na gorjem Njujorškem.

Tone Osovnik

hova žrtev ne bo zamrla«.«

In še to: ko se je proslava na Trgu republike pred parlamentom nehala — na njej sicer ni bilo videti slovenskih ali drugih zastav z rdečo zvezdo, pač pa je ta kraljevala na vrhu droga raznih zastav bivših borcev-partizanov — so ti hoteli še nekaj ostati na Trgu in uprizoriti nekaj »NOB« demonstracij, pa so jih prireditelji po zvočnikih kar napodili, naj gredo domov.

To se jim je strašno pokadio. Tudi Drnovškova vzpotreditev nacizma s stalinizmom (saj so se med revolucijo borili vsi za Velikega Stalina) in poklon našim padlim.

V ljubljanskem Dnevniku piše 22. maja J. Močnik: »Zmaga nad nacifašizmom je bila zmaga bork in borcev, ki

so se bojevali za tisti novi svet, o katerem govornik (predsednik vlade) in njegovi nočajo vedeti,« in dodaja, da je govornik med drugim zatrtil, da sta boj proti nacifašizmu in stalinizmu eno in isto, ni pa povedal, kaj je v njih enakega: za pozitivno vsebino boja proti fašizmu je slep, med bojem proti »stalinizmu« pa je bil tako in tako na drugi strani. Očitno je hotel sporočiti nekaj »spravnega«, a prav na ravni ideologije ta operacija ni mogla, meni Močnik.

V nadaljevanju piše, da so za slavnostnega govornika borci in borke napačen naslovnik. Po proslavi so se jih prireditelji morali znebiti, zato ker jih že na proslavi niso mogli uporabiti. Drnovšek na proslavi ni govoril borkam, ne

borcem, tudi ne vsem drugim, ki so nanjo prišli, temveč tistim, ki jih tam ni bilo.

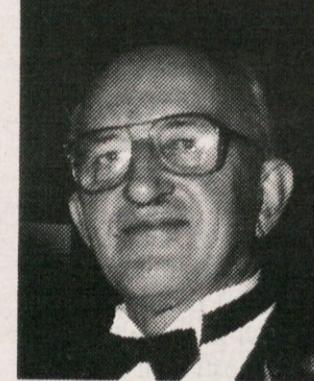
Ko so predstavniki politične razrede po proslavi nagnali borke in borce proti nekdanjnemu fašizmu, so sebe izgnali iz prihodnosti družbe, ki naj bi jo upravliali, zaključuje Močnik.

Tudi v drugih medijih se »borci« pritožujejo nad tem govorom. Vidno je bilo, da se npr. dr. Drnovšek in predsednik RS Milan Kučan na proslavi nista rokovala, pozdravila ali vsaj pogledala. Govori se, da misli Kučan pred volitvami ustanoviti svojo stranko, ker z Drnovškom ni zadovoljen, Združena lista pa ima preslabo ime.

Svobodna Slovenija
25. maja 1995

V ZAHVALO IN LJUBEČ SPOMIN

Z globoko žalostjo, vdani v božjo voljo naznajamo vsem sorodnikom, priateljem in znancem, da je po težki bolezni v Boga zaspal naš ljubljeni mož, ata, stari ata in svak.

1923

1995

JOŽE VOLČJAK

Rojen je bil 18. septembra 1923 v Velikih Brusnicah pri Novem mestu na Dolenjskem. Zapustil je domovino in domačijo 1. 1949 in prišel v Ameriko 25. decembra 1949; najprvo v Nebrasko, potem v Colorado, 1. 1952 pa je naredil svoj drugi dom v Clevelandski okolici.

Umrl je 7. aprila 1995. Ležal je v Dan Cosic pogrebnu zavodu na Willoughby Hillsu, Ohio 9. in 10. aprila. Pogreb je bil 11. aprila 1995 s sv. mašo Vstajenja v cerkvi Marije Vnebovzete. K večnemu počitku je bil položen na pokopališču Vernih duš, Chardon, Ohio. (Sec. 14, Parcel 1275, Grave 2).

Iskreno se zahvaljujemo župniku Marije Vnebovzete č.g. Janezu Kumše in župniku Sv. Vida č.g. Jožetu Božnar za neštete obiske in molitve ob času njegove težke bolezni, za obisk in molitve rožnega venca v pogrebnu zavodu, za darovano pogrebno sv. mašo, ganljiv nagovor, ter za spremstvo in molitve na pokopališču. Najlepša hvala pevkemu zboru KOROTAN in FANTJE NA VASI, za prekrasno petje in molitve ob krsti v pogrebnu zavodu. Posebno se zahvaljujemo zboru FANTJE NA VASI in Rudiju Knezu za lepo petje pri sv. maši. Naša globoka hvala g. Milanu Zajec in članom TABOR za molitve rožnega venca ob krsti. Srčna hvala nosilcem krste, ki so bili slediči: Janez Kosmač, Stanko Krulc, Jože Novak, Filip Oreš, Branko Pišorn in Milan Zajec.

Iskrena hvala vsem priateljem za vso pomoč in obiske v času njegove bolezni, posebno družinam Kosmač, Krulc, Prosen in Horvat, in tudi vsem, ki so mu poslali kartice, cvetje in molili za njegovo zdravje. Srčna hvala dr. Miljanu Pavloviču in Pavle Lavriši za objavo smrti in ganljivo žalostinko. Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki so prišli našega dragega kropit, in darovali za vence, cvetlice, sv. maše in druge dobrodelenne namene v njegov spomin, ter za neštete izraze sožalja. Hvala tudi ge. Sophie Mazi in pomočnicam za tako okusno kosilo, ter dobrim gospodinjam za domače pecivo.

Hvala lepa Jožetu Zevnik in osebju od Dan Cosic pogrebne zavoda za naklonjenost in vodstvo pogrebne sprevoda. Razposlali smo zahvalne kartice vsem, ki so se nas in našega ljubljenega posebno spomnili, in za katere smo imeli naslove. Ako kdo take kartice ni prejel, naj nam oprosti in naj s to javno zahvalo sprejme našo globoko hvaležnost.

Pokojni Jože - edini sin lepega posestva v Velikih Brusnicah. Bil je poln načrtov kmetovanja po končani vojni. Že kot mlad fant je bil s srcem vraščen v zemljo, zato ni čudno, da je bil ob začetku revolucije med prvimi branilci, ko se je čutil boj, da se gre za odvzem zemlje. Po izgubi boja in po odhodu v tujino pa se je neverjetno hitro vrastel v ta zanj novi svet. Svoje posestvo, zemljo, ki jo je obdeloval s konji, to je bilo za njega najlepši spomin. Smrt ga je prehitela, da ni šel letos pogledat svet njegovih mladih let. Slučaj pa je bil, da mu je sorodnik Stanko Krulc prinesel z njegove njive vrečico zemlje. Po končanem cerkvenem obredu so duhovnik in domači s to zemljo posuli njegov posledni dom, in mu bolečih src žeeli počitka — simbolično tudi v domači zemlji.

Kako pozabit' to gomilo,
kjer Tvoje blago spi srce,
ki vsem nam vdano bilo
prav do zadnjega je dne.

Pri Bogu srečen Ti prebivaj,
po letih zemskega gorja
v raju večno srečo uživaj,
naj bo lepo Ti vrh zvezda!

Ata, mi bomo zmeraj Te ljubili,
in nikdar Te ne bomo pozabili!

Tvoji žalujoči:

žena: Ivanka roj. Kosmač
hčerk: Marija por. Stepec in Jožica por. Cerer
zeta: Tomaž in Jože
vnuka: Jožko in Janko, vnukinja Kati, ter ostalo sorodstvo v Ameriki in Sloveniji

Zelo posrečen sprejem javne dvojezične šole v Celovcu. Swanee Hunt, ameriška ambasadorka na Dunaju, je pretekli petek vodila daljši pogovor s predsednikom dr. Matevžem Grilcem in dr. Marjanom Sturmom. Ob tej priložnosti je obiskala tudi javno dvojezično ljudsko šolo v Celovcu. Otroci in učiteljski zbor pod vodstvom ravnateljice Brigitte Hambrusch so jo prisrčno pozdravili in to kar trojezično – slovensko, nemško in angleško. Ameriško ambasadorko, katero sta pozdravila tudi vodja manjšinskošolskega oddelka dv. sv. dr. Anton Feinig in nadzornik za dvojezične ljudske in glavne šole Tomaž Ogris, so učenci LŠ 24 zelo navdušili. Spontano je vzela v roke kitaro in z njimi zapela nekaj pesmi.

Ambasadorka Hunt: »Državna pogodba ni več pomembna«

Sledi tekst zgoraj omenjenega članka. - Ur. AD — V pogovoru s predsednikoma dr. Grilcem in dr. Sturmom je ameriška ambasadorka na Dunaju Swanee Hunt zavzela tudi stališče glede državne pogodbe, Slovenije in delovanja neonacističnih krogov v Avstriji.

Slovenija je po oceni ameriške vlade od novih demokracij politično ena najbolj stabilnih držav. Huntova, ki je Slovenijo že trikrat obiskala, slovensko družbo zelo občuduje, zlasti tudi glede reševanja ženskega vprašanja.

O vprašanju neonacističnih pojmov v Avstriji, pa je ameriška ambasadorka poudarila, da »ZDA to zadevo zelo pozorno opazujejo«. Dejala je, da »občudujemo pozicijo vodilnih avstrijskih politikov«, in je v tej zadevi opozorila na izjave avstrijskega zveznega predsednika in kanclerja »na obisku v Izraelu« in po umoru Romov v Oberwartu. Zato ZDA zavračajo poročila v mednarodnih medijih, v katerih je govor o »neonacistični Avstriji«.

Glede avstrijske državne pogodbe pa je dala Huntova jasno vedeti, da je merodajno načelo ZDA: za vse ljudi iste pravice! »Sicer pa državna pogodba ni več pomembna, ker so številna nje na določila postala nezanimiva.« V tej zvezi je še poudarila: »ZDA nimajo namena, da bi se potegnile nazaj iz Evrope.«

Precejšen del pogovora pa je bil namenjen 75-letnici plebiscita, seriji bombnih atentatov in prevsem vprašanju multikurnosti. Dr. Grilc je poudaril: »Za koroške Slovence multikurnost ni problem, ker moramo kot manjšina obvladati najmanj dva jezika. Je pa to problem večinskega naroda. Zastavlja se namreč vprašanje, koliko je sploh pripravljen naučiti se tudi slovenščine.«

Dr. Sturm je tej Grilčevi trditvi ugovarjal. Po njegovem mnenju je treba narodnostno identiteto relativirati. Sturm: »Če jo preveč poudarjam, vodi to k narodnostnim konfliktom. Zato sta za sožitje odgovorni tako manjšina kakor večina.«

Vse povzeto iz Našega tednika v Celovcu, 28. aprila 1995

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

MALI OGLASI

Pozor! Starino zbiram

Vse vrste vojnih stvari, igrače, slike, ročna dela, nakit. Vse, kar je staro. Plačam v gotovini. Pokličite Sandy: 526-1532.

(20-23)

FOR RENT

Grovewood area. Newly decorated 2BR downstairs suite. No pets. \$350 + Security dep. References. Call 731-8517.

(20-23)

HOUSE FOR SALE

Euclid. Brick. 5 Bed-rooms. 2½ baths. 2½ car garage. Central air cond. Finished recreation room

731-2346

(20-23)

Pred petdesetimi leti smo doživeli trpko svobodo...

To je naslov celostranskega oglasa Mohorjeve družbe v Celju za nove knjige, ki jih ima v Sloveniji naprodaj. Vsaj tri knjige bodo marsikaterega našega bralca zanimale, in jih bodo mogli tisti, ki bodo v kratkem Slovenijo obiskali, kupiti. Če bodo kje v ZDA ali Kanadi na voljo, nam ni še bilo sporočeno. Cene, navadene spodaj, so v slovenskih tolarjih (trenutno kakih 110 za US dolar.).

Dr. Rudolph M. Susek

Mara Cerar Hull, POLETJE MOLKA

Kaj so videle dekliške oči, kaj je dojemala otrokova duša v letu 1945? Grozljiva tišina gorenjske domačije, v kateri je ostala sama z dvema sestrami; oče, domobranec, je bil ubit, mater in brata pa je odnesel begunski val čez Ljublj. Skoraj dokumentarno poročilo o tem, kako je trpko svobodo doživljalo troje otrok, ki so maja 1945 ostali sirote, prepucane maščevalnosti časa. Doživeta literarna pripoved pisateljice, ki sedaj živi in dela v ZDA. (Dejansko v Clevelandu, op. ur. AD)

276 str., člani 3000, nečlani 4000 + 5% p.d.

Ludve Potokar, ONSTRAN SAMOTE

Književna ustvarjalnost in begunska usoda pisatelja Ludveta Potokarja sta bili doslej v domovini domala neznani. V knjigi so zbrane avtobiografske črtice, psihološke novele in (nedokončan) roman *Krivi vir*. V njih se nam razoveda pisatelj kot občutljiv in izjemno pronicljiv opazovalec slovenskih razmer doma in v združstvu. Dragocenost knjige dopoljuje obširna študija prof. F. Pibernika o pisateljevem življenju, pravi avanturi, in okolju v begunstvu na Koroškem in kasneje v Ameriki, dopoljujejo jo številne dokumentarne fotografije in imensko kazalo.

576 str., broš. člani 3800, nečl. 4800; trdovezano člani 4500, nečlani 5500.

Marko Kremžar, SIVI DNEVI

Pisateljeva doživetja v ljubljanskih zaporih, kjer je šel skozi poniranje in strahote oznovskih zasljevanj, ter delil usodo in spoznal globljo človeško naravo sojetnikov. Kratke, v jetniškem slogu zapisane zgodbe ohranjajo avtentičnost in dokumentarnost dogodkov. Avtor, doktor ekonomskih znanosti, živi in ustvarja v Argentini.

120 str., člani 1500, nečlani 1900 + 5% p.d.

POSODA POMENOV

Tudi v jeziku pride kaj v modro. Velikokrat posamične besede. Vpliv imajo posebno takrat, ko so vržene v svet po radijskih valovih ali skozi zaslon. Nekdo začne po potrebi ali brez nje uporabljati kak izraz in v zelo kratkem času vsa sreča ne more več shajati brez njega.

To se dogaja domačim in tujim besedam. Dolgo časa je bilo veliko stvari efikasnih namesto učinkovitih, razpravljanja so prolongirali namesto nadaljevali ali podaljševali. Po časnikih in v etru je strašil ombudsman, zavit v tako meglo besedičenja, da ni bilo mogoče vedeti, kaj beseda sploh pomeni. Ko se je le razvedelo, da je to varuh človekovih pravic, je kopica navadnih zemljanov šele lahko ugotovila, da ne gre za kak nov tip avtobusa, ampak za nekaj človeškega.

Modne besede, najsi bo domače ali tuje, uporabljam tudi kot mašilo. Tako pravimo na primer, da je mož nekje prehljen. Smešno je vprašati, kje. Ne gre namreč za kraj, ampak za bogve kaj. Za trditve, predvidevanje, ugibanje? Če rečemo, da smo nekje naveličani, smo nemara hoteli izraziti medlost občutja.

Ob modnih besedah je neročno prav to, da nič gotovega ne povedo. Stresamo jih naokrog iz navade, nalezli pa smo se jih drug od drugega kot uši. Na njih je nekaj spakljivosti in nemara so nam prav zato všeč. Lahko se tako vrastejo v naše izražanje, da se jih nikoli več

ne znebimo. Prav tako kot se ne znebimo kake druge besede, ki jo veliko prevečkrat in brez potrebe rabimo. Ta ne more shajati brez »seveda«, oni brez »torej«, tretji brez »mislim«, naslednji brez »kaj ned« itd.

V nebesednjem sporazumevanju pa ne brez kake večno enake kretnje. Neki župnik je imel navado, da se je velikokrat obliznil. Ko je na dan vseh svetnikov pridigal o rajnih, kot osrednjo misel pa razvijal pogled na mrtvaško glavo, se je, tako je našel njegov hudomušni župljan, obliznil kar sedemindvajsetkrat. Tako kretnje in besede nenehno izdajajo našo navajenost, slogan samih.

Vse to je lahko zoprno moč, grobo in neolikano pa ni. Za take pa nas izdajajo prostake besede s kletvami. Ni treba napenjati ušes, da bi jih kje slišali. Letijo še iz otroških ust in kako ne bi, če pa se veliko stvari navzamemo zgolj s posnemanjem. Vzorce najde otrok tako pri starših kot pri drugih ljudeh, seveda tudi pri vrstnikih.

Brez pretiravanja lahko recemo, da je izražanje velikega števila ljudi resnično ogabno. Ob neki priložnosti je Jezus dejal, da nas ne umažejo stvari, ki prihajajo od zunaj, ampak tiste, ki tičijo v nas (prim. Mr 7,15).

Jezik je posoda pomenov. Z jezikom izrazimo to, kar doživljamo, čutimo, mislimo. Ne (dalje na str. 14)

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Prva spominska plošča žrtvam komunizma v Beli krajini

Skrivni prekop preloškega župnika

Ljubljana - V nedeljo, 28. maja, je tudi Bela krajina dobila prvo spominsko ploščo žrtvam komunističnega nasilja. Čeprav Belokranjci vedo za žrteve, je komunistični režim to pokrajino duhovno tako močno opustošil, da bo še dolgo trajalo, preden bodo zacetljene vse rane.

Tako kot Notranjska in Dolenjska je bila tudi Bela krajina izpostavljena komunističnemu partizanskemu nasilju. Proti koncu vojne je bilo to več kot eno leto tako imenovano »osvobojeno ozemlje«, na katerem so partizani izvajali svojo »oblast«.

Znan je partizanski napad na postojanko protirevolucionarnih legistov v Suhorju v noči na 27. november 1942, kjer so pobili čez trideset legistov. Med njimi komandanta Dobrivoja Vasiljevića in metliškega kaplana Norberta Klementa, ki so ju pred smrtjo hudo mučili.

Jakoba Omahna, župnika v Dragatušu, so partizani ugrabili in umorili neznano kje že v začetku julija 1942. Suhorskega župnika Janeza Raztresena so umorili 22. julija 1942 na grozovit način v partizanskem taborišču na Maverlenu, ki ga je vodil zloglasni Dušan Pirjevec-Ahac. Viniškega kaplana Ivana Salmiča so ubili 13. novembra 1943.

V nedeljo, 28. maja, so odkrili spominsko ploščo v Preloki. Na prvem mestu je zapisan njihov župnik Jožef Pokorn. Partizanski morilci so ga ugrabili iste dni (16. novembra 1943) kot kaplana Salmiča iz sosednje župnije Vinica. Tudi njega so ustrelili za belokranjsko romarsko potjo Žeželj nad Vinico. Po vojni je župnikove posmrtnne ostanke skrivaj izkopal ter jih v nahrbtniku prenesel na preloško pokopališče »strice mežnarov« (Peter Ivanušič), ki ima danes devetdeset let.

Marija Krotec (r. 1882) iz Preloke je bila mati štirih otrok. Živila je sama, saj so bili njeni otroci že odrasli in nekateri v Ameriki. Neke noči

V hvaležen spomin
ob 8. obletnici smrti
drage

Ide Leban
Umrla 14. junija 1987.
Naj Ti bo Bog bogat Plačnik!
Počivaj v miru!

Hvaležni prijatelji

Spominska sv. maša pri Lurški Mariji na Chardon Rd.

EUCLID, O. - Društvo slovenskih protikomunističnih borcev v Clevelandu je, kot že tradicionalno vsako leto ob tem času, tudi letos organiziralo spominsko sv. mašo pri Lurški Mariji na Chardon Rd. Letos, ob 50. obletnici slovenske tragedije, naj bi bilo še posebno slovesno. Toda vreme nam ni bilo naklonjeno, kar se je opazilo tudi pri udeležbi.

Zdi se, da ima ta spominska slovesnost posebni poudarek v tem, da se vrši pred Lurško votilno, na prostem, med visokim drevjem, kar nas še bolj spominja na množične in posamezne grobove po slovenskih gozdovih. Na tisoče jih je in mnogi še vedno neznani. Žrteve komunistične revolucije so padale v najbolj skritih grapah in gozdovih Slovenije. Slovenski Kajni so s tem hoteli zakriti svoje zločinsko delo.

Sv. maša, ki jo je opravil č.g. dr. Krajnik, je morala biti, zaradi slabega vremena, v cerkvi. V pridi se je g. dr. Krajnik lepo spomnil vseh žrtev, ki so umirali v času revolucije med II. svetovno vojno, množično s pokoli slovenskih domobrancov in četnikov, in še mnoga leta po vojni, ko so komunisti sodili in morili vse, ki se jim niso podredili. Mnogi ljudje so morali svoje notranje prepričanje zatajiti, da so se rešili smrti in neprestanega ustrahovanja boljševiške »svobode« in »demokracije«, ki je na Slovenskem zavladala po vojni. Tudi tistih, ki so duševno trpeli, pred vsemi slovenskih mater, smo se spomnili.

Po sv. maši je prenehalo deževati in so preživeli domobranci, v spremstvu narodnih noš, položili venec pred Lurško Marijo.

Popoldne se je vreme ustalilo. Ob 4h so bile molitve pri križu na pokopališču Vernih duš. Prisostvovalo je nenavadno veliko ljudi. Molitve sta vodila častita gospoda župnika g. Jože Božnar od sv. Vida in g. John Kumše od Marije Vnebovzete.

Vsem, ki so letosno spominsko slovesnost organizirali, in vsem, ki so kakorkoli pomagali in s svojo prisotnostjo pomogli, da je tako lepo uspeha, najlepša hvala!

Udeleženec

MALI OGLASI

FENCES — OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

Jokic Fence Co.

944-6777

(x)

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

Napovedano imenovanje Matjaža Jančarja za veleposlanika RSlovenije v Avstraliji sporno

Pretekli teden smo poročali, da namerava slovenska vlada imenovati Matjaža Jančarja, nekdanjega predsednika Slovenske izseljenske matice in nekdanjega generalnega konzula bivše SFRJ v Clevelandu za veleposlanika v Avstraliji. Na to imenovanje se je sprožil val nasprotovanja iz vrst avstralskih rojakov, vsaj nekaterih. Iz Slovenca 30. maja posredujemo dve pismi, objavljeni v rubriki »Tako mislim«.

Ur. AD

plomati, ki nasprotujejo politiki »Slovenske pomladic v domovini in ovirajo razvoj prave demokracije v današnji Sloveniji.

Jože Vah,

pater Valerijan Jenko, OFM

Slovenski ambasador tudi v Avstraliji?

S spodaj podpisanim prijateljem Ignacem se strinjava s stališčem gospe Stanke Gregorič, objavljenim 17. maja 1995 v rubriki Tako mislim, glede imenovanja ambasadorja za Avstralijo. Iz Ljubljane je do naju prišla vest, da je g. Matjaž Jančar postavil pogoj, da bo sodeloval kot pogajalec v pogajalski skupini med Italijo in Slovenijo, če bo po pogajanjih imenovan za slovenskega ambasadorja v Avstraliji.

Ne vem, koliko je ta novica resnična, toda omenjena oseba kot ambasador ne bi bila sprejemljiva, vsaj ne za lepo število avstralskih Slovencev, saj je spomin na njegova dva obiska v preteklih letih še dokaj svež.

Ko je kot predsednik SIM pripeljal v Avstralijo kulturno skupino, je bil v tej skupini tudi nečak našega znanca in uglednega rojaka iz Sydneja; nečaku je bilo prepovedano obiskati strica, ker je bil ta gorč nasprotnik tedanjega komunističnega režima.

Če upoštevamo samo ta primer, se nam zdi, da bo moral imeti gospod Jančar vsaj kanček »moralnega mačka« in zradi spominov (seveda če jih ni izgubil tako kot nekateri drugi povojni »krivci« iz dobe enoumja) ne bi smel riniti na tak položaj, še posebej ne v države, v katerih so imeli slovenski izseljenci slabe izkušnje s SIM, on pa je bil z njo v preteklosti kot eden njenih predsednikov tesno povezan - v našem primeru je to Avstralija. Naše rane niso, in kdo ve, če bodo kdaj zacetljene, saj se, kot kaže, zgodovina kar naprej ponavlja!

dr. Stanislav Frank, Ignac Ahlin, Južna Avstralija

MALI OGLASI

Brick House For Sale

1021 E. 61 St., Cleveland. 3 bdrms, 5 new vinyl windows, extra lot, 1½ bath, Finished Basement.

Call 942-0459.

(23-26)

Euclid classy Cape Cod, with new kitchen & windows. Gorgeous hardwood floors. 2 full baths. 3 bdrms. On approximately 1/3 acre. Great for a huge garden. Low 90's.

Acacia Realty Professionals

289-4663

(23-25)

For Rent, or Rent to Own Single family home, E. 156 St. and Waterloo. 3 bedrooms, 2 baths. \$500.00 per month.

1 Bedroom Efficiency. E. 172 St. & Waterloo. \$250 mo. Furnished. For either: 481-4707.

T.P.Z.

Slovenec, 29.5.1995

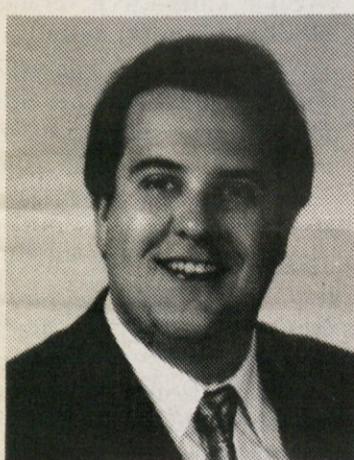
OCENA...**»Pilgrim Among the Shadows«**

Ko te dni praznujemo konec druge svetovne vojne, je prav, da se spomnimo tudi vseh žrtv nacizma, ki so umrle v nemških koncentracijskih taboriščih, med katerimi so bili tudi Slovenci.

Temu spominu se lepo odloži nova knjiga *Pilgrim Among the Shadows*, ki jo je spisal tržaški Slovenec Boris Pahor, v angleščino pa prevedel Michael Biggins. Poleg tega je to lepa afirmacija Slovencev, saj jo je izdala poznana ameriška založba Harcourt Brace & Company.

Pahor je bil zadnjih 14 mescev druge svetovne vojne v nemških koncentracijskih taboriščih: Harzungen, Dachau, Belsen in drugih. Preživel je, ker je znal francosko, nemško, italijansko ter slovenske jezike in je bil zato sprva tolmač, nato pa zdravniški pomočnik (»medic«).

Profesor Boris Pahor je priznan slovenski pisatelj ter dolgoletni urednik in izdajatelj tržaške revije *Zaliv*. Knjiga *Pilgrim Among the Shadows* je

O B V E S T I L O

CLEVELAND, O. - Dr. Mirko Vombergar DDS, zobozdravnik in zobozdravniški kirurg, sporočam vsem rojakom, prijateljem in znancem, da sem 5. junija odprl svojo lastno ordinacijo in sicer na Jefferson Park Center, 6515 Wilson Mills Rd., kar je zelo blizu SOM Center Rd. - Route 91. V prostorih je prej imel svojo ordinacijo dr. Shultz. Tel. štev. je 473-4746.

Osnovno šolo sem končal pri Sv. Vidu in Sv. Pavlu, nato St. Joseph High School, kjer sem prejel 3 odlikovanja. Dajte, štiri leta na univerzi John Carroll in končno še štiri leta na zobozdravniški šoli Ohijske državne univerze, kjer sem končal z odličnim uspehom. Nato sem dve leti ordiniral kot zobozdravnik na American Dental Association.

Odločil sem se za privatno zobozdravniško prakso. Zato se priporočam vsem našim rojakom, prijateljem in znancem. Potrudil se bom, da bo ste z menoj zadovoljni, isto glede računa. Če boste kdaj v resnih težavah, me lahko pokličete vsaki čas na tel. 692-2831. Lahko z Vami govorim tudi slovensko.

S prisrčnim pozdravom vsem — in nasvidenje!

Dr. Mirko Vombergar DDS

bila napisana v slovenščini za dvajsetletnico konca druge svetovne vojne. Pahor je takrat obiskal deloma ohranljeno nemško taborišče v Vosges gorovju v Alzaciji, v Franciji, ter uporabil obisk tega taborišča kot pisateljski okvir svojega pripovedovanja.

Ko hodi po taborišču vstaja pred njim kot sence umrli prijatelji, sotrpini in taboriščni, ne samo tega, temveč tudi drugih taborišč, v katerih je bil Pahor. Zato *Pilgrim Among the Shadows* ni navadno kronološko urejeno naštvanje dogodkov, temveč je leposlovno delo, velike umetniške vrednote, ki dogajanja v taboriščih povezuje z razmišljjanjem o človeku in njegovi usodi, z navajanjem domače in tuje literature in s spomini na slovensko zemljo in slovenske ljudi — posebno na Primorsko, svojo ožjo domovino.

Ko se pelje s svojim avtomobilom na obisk taborišča v Alzaciji, premišljuje, kateri cesti v Sloveniji bi lahko primerjal cesto, ki pelje iz Schirmecka v dolini proti Struthofu v hribih, in pride do zaključka, da še najbolj cesti iz Kobarida na Vrsno. Taborišče vrh hriba je bilo zgrajeno v terasah, ki so ga spominjale na kraške terase.

Pred očmi mu vstane slika jutra, ko je sneg pokrival vse taborišče in je od severa pihal ledeno mrzel veter in so morali stati zelo dolgo v vrstah pred svojimi barakami v svojih lahkih črtastim pižamom podobnih oblekah. In kako veliko zadoščenje je bilo, kadar so taboriščniki, vse premražene in ozeble, tirali v dvorano s toplimi tuši, kjer so se premrla telesa ogrela in so taboriščniki vkljub vsemu uživali kratke trenutke ugodja, čeprav so vedeli, da pod njimi ogrevajo vodo s trupli mrtvih taboriščnikov in tisti trenutek niso

Visit Our Slovene American Auto Repair Shop!
NOTTINGHAM AUTO BODY & FRAME
Frame Straightening
Collision Repair
Painting
19425 St. Clair Avenue
Tel. 481-1337
Michael Bukovec, Owner

**Joseph L.
FORTUNA****POGREBNI ZAVOD**

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

hoteli niti pomisliti na to, da bodo morda že čez nekoliko dni tudi njihova trupla ogrevala vodo za tuše.

Zanimivi so opisi, kako so skužali zdravniški pomočniki pomagati svojim bolnim sotrpinom, že s tem, da so njihova imena sporočali »kapotu« barake, da jim ni bilo treba na delo.

Ko so se približevali Zahodni zavezniki, so selili taborišča proti vzhodu, in nato ponovno proti zahodu, da se umaknejo sovjetski vojski. Prilikom premikov so bili taboriščni po več dni brez hrane in njihova telesa so postajala bolj in bolj podobna okostnjakom prekritim s pergamentnim paripjem. Taka onemogla telesa je dizenterija pomorila na veliko in zdravniški pomočniki jim niso mogli pomagati, kajti v njihovih zdravniških torbah označenih z rdečim križem niso imeli drugega kot le nekaj obvez in nekaj aspirinov.

Pahor se spušča po stopnicah nekdanjega taborišča iz najvišje terase navzdol in zazdi se mu, da vidi svoje rajne sotrpine, kako stoe urejeni po vrstah pred barakami na vsaki strani stopnic in strme v daljavo ter se sprašuje, zakaj vsi vi, zakaj ne tudi jaz.

Knjigo se lahko dobi ali naroči v knjigarnah ali pa naravnost pri Harcourt Brace — Co., 15 East 26th Street, New York, NY 10010.

B. C. Novak
Toledo, Ohio

**Škof Kramberger
v Rimu**

V sredo, 24. maja, je mariborski škof dr. Franc Kramberger vodil slovesno somaševanje v kapeli slovenskega paškega zavoda v Rimu. Škof je v pridigi spomnil, kako je bila Marija — zavetnica Slovencev — v zgodovini pomočnica Cerkve. Naštel je nekaj ključnih trenutkov, ko je Cerkev še posebej občutila njeni pomoči. Prav tako jo naš narod časti in se ji priporoča kot pomočnici in v nelahki zgodovini je mnogokrat čutil njeni materinsko varstvo. Predvsem pa je važno, je poudaril škof Kramberger, da Marija postane naša pomočnica, pomočnica v našem osebnem življenju.

Sicer pa se je mariborski škof kot predstavnik slovenskih škofov udeležil rednega zasedanja Italijanske škofovske konference pod naslovom: Evangelij, vera in kultura. Začelo se je v ponedeljek, 21. maja, v Vatikanu.

O škofu A.M. Slomšku

Bivanje v Rimu je škof Kramberger izkoristil za več obiskov in srečanj. Obiskal je Kongregacijo za svetnike in se pozanimal o procesu škofa Antona Martina Slomška. Obstaja upanje, da bi sveti oče ob obisku v Sloveniji lahko tega božjega služabnika razglasil za blaženega. To željo je Slomškov naslednik sporočil tudi papežu, ko se je z njim srečal v sredo, 24. maja. Papež je pokazal veliko razumevanje za škofovo prošnjo.

Škof še poudarja, da je v ta namen potrebno veliko molitve. Obiskal je tudi kongregacijo za katoliško vzgojo in se z njenimi predstojniki pogovarjal o položaju mariborskega oddelka Ljubljanske Teološke fakultete. Škof je razložil želje in potrebe, da bi oddelek postal samostojna fakulteta. Kljub temu da je imel pogovor informativni značaj, so predstojniki omenjene kongregacije pokazali veliko razumevanje za omenjeno problematiko.

Prav tako se je srečal z msgr. Xavierjem Désiréjem, odpravnikom poslov vatikanske nunciature v Ljubljani, ter se z njim zadržal v pogovoru.

Božo Rusta
Družina, 4.6.1995

K O L E D A R**JUNIJ**

10. in 11. — Tabor DSPB priredi Spominsko proslavo pri Spominski kapelici na Slovenski pristavi, v spomin ob 50. obletnici pokola domobranov, in za vse žrtve komunistične revolucije v Sloveniji.

18. — Slov. šola fare Marije Vnebovzete priredi vsakoletni piknik na Slovenski pristavi. Sv. maša ob 12. uri.

25. — Ohijska Federacija KSKJ društv priredi piknik na Slovenski pristavi. Igra Joey Tomcik orkester. Vstopnine ni.

25. — SKD Triglav, Milwaukee, priredi prvi piknik, na Triglavskem parku.

JULIJ

9. — Misijonska Znamarska Akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.

16. — Župnija Sv. Vida priredi letni poletni piknik na Slovenski pristavi.

16. — MZA Milwaukee priredi misijonski piknik, na Triglavskem parku.

22. — Nevburška društva ADZ prirede svoj letni piknik na letovišču ADZ v Leroyu, od 1. pop. dalje. Vključena tudi tkim polka maša.

AVGUST

6. — Klub upokojencev Slovenske pristave priredi piknik na SP.

13. — SKD Triglav, Milwaukee, priredi drugi piknik, na Triglavskem parku.

26. — Balincarski klub Slovenske pristave priredi piknik na SP.

SEPTEMBER

2. — Koncert koroškega pevskega zbora Danica v avditoriju pri Sv. Vidu.

3. — Pevski zbor Korotan priredi na Slovenski pristavi Vrtno veselico. Za ples bo igral ansambel Staneta Mejača.

10. — Oltarno društvo fare Sv. Vida ima kosilo v dvorani sv. Vida.

17. — Vinska trgata na Slovenski pristavi.

24. — Spominsko romanje k Žalostni Materi božji v Frank, Ohio. Sv. maša ob 12h opoldne.

Pristavski upokojenci sporočajo...

RICHMOND HTS, O. - Na našem zadnjem sestanku smo lepo počistili Pristavo, čeprav nam je dež nagajal. Ker je bil ravno praznik Marije Pomanj, smo zmolili tudi rožni venc pri spominski kapelici na Orlovem vrhu, za vse žrtve druge svetovne vojne in za naše pokojne člane.

Ker nas gre precej v Slovenijo, meseca junija ne bomo imeli sestanka. Prihodnji sestanek bo v sredo, 19. julija, ob pol dveh popoldan na Slovenski pristavi. Vse člane lepo vabimo, da pride na ta sestanek, da se domenimo o našem pikniku ki bo 6. avgusta.

V nedeljo, 4. junija, je bila otvoritev Slovenske pristave. Sv. maša pri Spominski kapelici je daroval č.g. Viktor Tomc. Udeležba je bila lepa. Upokojenci smo bili kar veseli in zadoščeni, saj smo veliko pripomogli, da je pristava pripravljena za letno sezono. Še enkrat, ne pozabite na naš sestanek 19. julija. Vsem, ki gremo v Slovenijo, daj Bog, da bi se lepo imeli, a prišli srečno nazaj.

U.F.

Halštat gostoval v Ameriki

Ljubljana - Tržaško Slovensko stalno gledališče se je vrnilo z gostovanjem v Kanadi in Združenih državah Amerike, kjer se je predstavilo z dramo Draga Jančarja *Halštat*. Tako v Torontu kot v Clevelandu je doživel dober odziv občinstva. Gledalce je pretresla in očarala tragična vsebina igre in njena komedijska forma pa tudi dobra igralska interpretacija.

Gledališčniki in dramatik Drago Jančar so bili v Torontu gostje Vseslovenskega odbora, v Clevelandu pa so nastopili v Narodnem domu (prireditelja sta bila dramska skupina Lilija in Slovenski primorski klub). Za angleško govoreče gledalce so natisnili knjižico s prevodom igre; pripravila pa ga je Lili Podpara.

M.K.S.

Slovenec, 30.5.1995

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

na E. 152 St. danes, v četrtek, zj. ob 8.45, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30, in od tam na Vernih duš pokopališče. Darovi v St. Mary Church Endowment Fund v pokojničin spomin bodo s hvaležnostjo sprejeti.

Albert J. Lipnos

Umrl je Albert J. Lipnos, vdovec po Margaret (r. Prhne) in oče Timothyja in Davida, 6-krat stari oče, sin Louisa Lipoglavsek in Frances roj. Zubukovec (oba že pok.), brat Louisa, Stanleyja, Edwarda, Johna in Frances Stavec (vsi že pok.). Pogreb bo jutri, v petek, iz Fortunovega zavoda na 5316 Fleet Ave. zj. ob 8.45, v cerkev St. Wenceslas ob 9.30, od tam na Vernih duš pokopališče. Ure kropljenja bodo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Misijonska srečanja in pomenki

1086. Dolgoletna sodelavka MZA med nami

je obiskala v Ljubljani bivšega sodelavca iz New Yorka, g. Alojzija Jenkota v Domu za bolne duhovnike. Izvedela je, da je tam tudi g. Milan Hlebš iz Kalifornije in da je precej bolan. G. Jože Vovk iz Minnesota živi pri sorodnikih privatno in potrebuje našo molitev v bolezni. Tudi g. Jože Pirc iz North Dakote je zelo bolan in o njem piše nečakinja nenačno umrle ge. Frančiška Gorenc iz Vancouverja, B.C., Jožica Bavcon, 15. maja:

»Sporočam Vam žalostno vest, da je 27. aprila na našem domu umrla ga. Frančiška Gorenc. Vse do zadnjega je bila čila in zdrava. Rahlo je začela pozabljaliti, a mnogi mlajši kot je bila ona, pozabljalajo še bolj.

Umrla je v petih minutah brez hudi bolečin. Malo teže je dihala in bilo ji je malo slab. Medtem ko sem klicala dežurnega zdravnika, je izdihnila.

Njen brat Jože (duhovnik Pirc, op. C.W.) se že dalj časa muči, saj se po operaciji želodca v marcu ne more več opomoči. Čudež je že, da je operacijo preživel in da kljub minimalni prehrani še vedno živi. Sedaj ne more več hoditi in z njim se moramo kar precej ukvarjati. Najbolj naporno je to, ker noče jesti in bo umrl ob polni mizi. Teta Francka je vedno mislila, da bo umrl pred njo, a usoda je hotela drugače.«

V Clevelandu je umrl dobrotnik MZA Anton Urbančič.

Vse te naše pionirje in misionske dobrotnike priporočamo našim sodelavcem(-kam) v molitev.

»Genezareth«, skupina umirajočih, je imela v St. Joseph's Renewal Center za vikend 19.-21. maja duhovne vaje. Članstvo je iz moških in ženskih vrst vseh starosti, ki po zdravniškem mnenju umirajojo. Mladko dekle brez las je šla mimo nas po hrano. Ima raka in je pri obsevanju (radiation) izgubila vse lase. Dva kitarista sta vodila skupino v petju molitve pred hrano. Cela vrsta zdravih in organizacije treh škofij Newark, Trenton in Metuchen, so z njimi dvakrat na leto za tako doživetje.

Ime »Genezareth« so iz sv. pisma povzeli in skupino je začel laik, ki so se mu umirajoči zelo smilili, da je hotel zanje kar najbolje duhovno poskrbeti. Z njimi je vedno duhovnik, ki je stalni njihov duhovni vodja in župnik velike fare v naši škofiji Metuchen, N.J. Princeton je gotovo za taka duhovna srečanja kot nalašč in zdelo se mi je, da so ga kar nekam stežka zapuščali vsi skupaj.

Mislil sem na mnoge naše pobite ta mesec 1945, in mnoge naše rojake, ki odhajajo to leto v Slovenijo na obisk. Mo-

lite, kjerkoli se ustavlje v domovini ob spominu padlih, da bi se nekoč vsi spet srečali in se bodo takrat s psalmistom »radovale kosti potrete«. Prosil sem pa istočasno Boga, da bi mi vsi, ki po božji Dobroti še živimo in lahko dobro delamo, imeli ob sebi, ko bomo obnemogli, ljubeče in skrbne duše v oporo in tolažbo.

»Vera je seme, ki požene v sv.

krstu tiste cvetove, ki zmeraj krasijo sicer tako ubogo 'bivališče', ki ga moremo nuditi Troedinemu Bogu. On sam je poskrbel za nemlinjiv okras. Čim bolj mislimo, govorimo in delamo v skladu s sv. krstom, tem lepši, tem bolj dehteči so cvetovi ob oknu bivališča Troedinega.

Kaj pomeni živeti v skladu s sv. krstom? Sv. krst je podejen v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha, to je v edino resničnem božjem imenu; božje občestvo je človeku podeljeno, občestvo enega in edinega Boga, ki je Oče in Sin in Sv. Duh.

Kaj pomeni človeku to Občestvo - tega bogastva, te vremnosti, te dragocenosti ne moremo izcrpati ne na tem svetu in na na Onem. Ta nezmožnost je pravzaprav osrečujuča: na veke in vedno znova jo bomo odkrivali, se vanjo potapliali, se z njo bogatili. Nikdar se ne bomo mogli te dragocenosti naveličati - to bogastvo, ta vrednota, ta dragocenost je tako neskončna kot je neskončen sam Troedini Bog.

Ne sme nas biti strah! S sv. krstom prejmemmo moč Sv. Duh, ki to moč še izpolni v sv. birmi, da v nadnaravnem svetu ne zaostanemo za naravnim dozorevanjem. Sveti volja Jezusova je, da ostani Sv. Duh pri Njegovi Cerkvi, z njo in v nas posameznikih. Sv. Duh, posebljena božja Ljubezen, posebljena Vez edinstvi med Očetom in Sinom — Božja Oseba, ki iz te edinstvi usposablja tudi nas, krščence, da se, živeč vsakdanje življene, lahko kretamo tudi v nadnaravnem svetu božjega občestva.« (O. Vladimir Kos, S.J.)

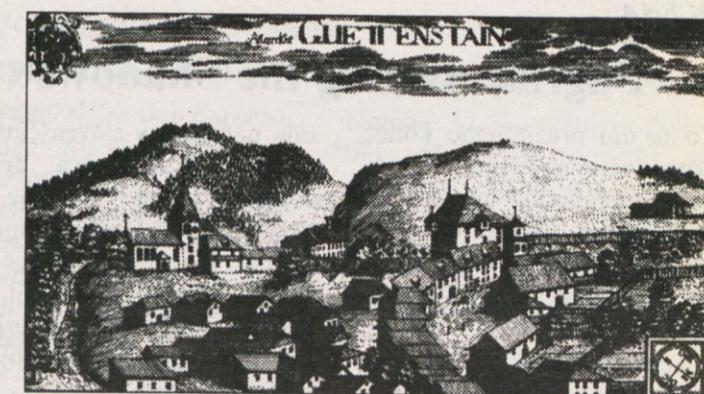
(Bo še)

Ob nedavnem skupinskem romanju v Sv. deželo, ki jo je vodil iz Slovenije v Jeruzalem bibličist in profesor teologije dr. Krašovec, je bilo udeleženki, sodelavki MZA, očvidno, kako so povečini mladi novočrščenci (neofiti) v skupini, ki so zadnja leta vstopili v Cerkev, z izrednim zanimanjem hodili po Jezusovih stopinjah in vsak na svojski način doživljali svojo vero.

Jezuit Jože Cukale se 9. maja

zahvaljuje za »Tvoje prelepoto in prebogato darilo \$600, ki bodo podprli moje uboge, to bodo seveda študentje iz Indije, povečini adibasičci, za katere naša provinca izda mesečno velike vsote, Ti pa pošlješ pomol o pravem času. Bog Ti povrni in vsem dobrotnikom. Molim zanje velikokrat.

Sem že dva meseca v Dhyan Ashram in tukaj lovim dokumente, ki so mi jih izgubili v času mojega Bangladešanja. Brž ko jih dobim, in to upam v

Guštanj 1688, sedaj Ravne na Koroškem

Guštanjski venec

Kakor vso slovensko deželo tudi Koroško prepredajo gradovi in dvorci. Stoletja so iz mnogih, nekdaj nezlomljivih utrd, ustvarila razvaline, ponekod še teh ni več. Le redke grajske stavbe še kljubujejo zobu časa.

Tudi v Mežiški dolini so v preteklih tisočletjih in stoletjih nad bivališči navadnih ljudi kraljevale grajske stavbe, čeprav slovenski strokovnjaki, ki pišejo o gradovih, ne vedo zanje. Res je, da so najstarejši gradovi na tem območju porušeni do tal in o njih, razen sledi zidovja, govori le še ljudsko izročilo.

Za Guštanj, današnje Ravne na Koroškem, stare listine pričajo, da je bila naselbina že v najstarejši dobi zavarovana z utrdbo, ki pa je krajevni zgodovinarji doslej še niso znali umestiti. Sledovi kažejo, da je moral stati grad na enem izmed gričev na obrobju doline, na vzhodu ali na severu.

Prvi ima značilno obliko vrha, vidne so ruševine v tleh in lega nad ozko sotesko Votla peč. Grič se imenuje Pigl in je od lani spomeniško zaščiten. Baje je prepreden z rovi, ki ga povezujejo z bližnjim Preškim vrhom, znanem po sistemu

14 dnevih, se povrnem v Bangladeš. Že dva meseca grem tja nazaj, potem pa mi je provincial dovolil za par mesecev domov pogledat. To bo koncem julija, avgusta in morda kaj septembra. Povratna karta bo odprta, v slučaju, da hitreje končam obisk v Sloveniji.«

(Bo še)

Verjetno se bralci MSIP spominjajo, kako je moral o. Cukale pred leti 'na hitro' zvezcer oditi iz rojstnega kraja na Vrhni, opozorjen, da ni zaželen in da je zanj nevarno, če od tam ne izgine. Prejšnji teden je nekdo v Ljubljani sredi dneva fizično napadel dr. Tina Velikonjo, predsednika Nove Slovenske Zaveze. Mi v Ameriki in Kanadi imamo za tako 'doživetje' samo vprašanje: »What else is new?« Kar pomeni seveda, Kaj drugega je še novo?

Družina Rogerja in Mary McCrorie iz Scarborougha je darovala ob nepričakovani smrti 37-letnega sina dr. Richarda kan. \$1000 kot 'memorial'. Vzdrževan bo bogoslov. Ga. A.G. iz Kalifornije je darovala \$100 za vse naše misijonarje(-ke). Bog povrni!

Rev. Charles Wolbang CM
St. Joseph's Seminary
65 Mapleton Rd., P.O. Box 807
Plainsboro, NJ 08536-0807

obrambnih okopov - turških sanc.

Tudi na severnem griču so našli sledove razvalin, njegovo pomembno obrambno vlogo pa dokazuje ime Stražišče. Kjer koli je bil omenjeni grad, v njem so v zgodnjem srednjem veku gospodovali vitezi Guettensteinski.

V Guštanju so bili v Valvasorjevih časih širje gradovi ali dvorci. Na vzhodni terasi nad trgom (tržne pravice je imel Guštanj vsaj že v 15. stoletju) je stal grad Javornik (Gambsegg), ki je danes v zelo slabem stanju, na zahodni pa grad Ravne (Steiteben), ki je edini daleč okrog vzdrževan, v njem pa domujeta Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika in Koroški muzej.

V samem trgu sta bila v 17. stoletju gradova Spodnje Gradišče in Zelena peč, za nobenega od njiju še niso našli zanesljive lokacije, saj nobenega ni več.

Zanimiva sta dva kmečka gradova v bližini Guštanja. Zelo stara je zgodovina gradu Šrotnek (po Valvasoru Shrotteneg), saj stoji ob njem cerkev sv. Mohorja in Fortunata iz 11. stoletja. Grad je prejšnja oblast v preteklih desetletjih porušila. V sosedstvu je bila graščina Podgora; tam je zdaj kmečko posestvo Lobasovo. Na območju Kotelj omenjajo listine še grad Javnik (Jauneg), vendar sledov o njem ni.

Pol ure hoda od Raven proti Prevaljam stoji grad Dob (Ayh) v klavrnem stanju, ki se je povsem utoplil v novem naselju Dobji dvor. Dokazi za to, da so morali biti guštanjski plemiči mogočni gospodje, so zapisani v listinah, o tem pa priča tudi dejstvo, da se jim je Cerkev s svojim farnim svetim umaknila na varno razdaljo, saj je imela guštanjska fara Device Marije na jezeru svoj sedež na današnjih Prevaljih.

V gornjem delu doline je bilo manj gradov. O prazgodovinski utrdbi pri kmetu Gradišniku na Lokovici pričajo sledovi razvalin in tudi ime kmetije, o gradu Štalek v Mežici pripoveduje ljudsko izročilo, grad Mušenik pri Črni stoji še danes.

Mo. Po.
Slovenec, 29.5.1995

MALI OGLASI

OPEN HOUSE

Sunday, June 11, 1 to 5 p.m.
686 Babbitt Road in Euclid
2 family brick home, 2 bedrooms, up & downstairs, well-kept. \$97,900. Call 261-2197.

Play Bingo from the Ohio Lottery

Imagine winning \$10,000 in just 10 short minutes! It's possible with the Ohio Lottery Bingo Game. On each \$2 ticket, you get four Bingo cards and four chances to win — up to \$10,000! So play Bingo at your favorite Lottery retailer. And with luck, you could come out with \$10,000 to spare!

JOIN IN THE WINNING

Lottery players are subject to Ohio laws and Commission regulations. For further information, call the Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.